

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

CZK/EUR ↗
24,500 +0,37 %

CZK/USD ↗
22,829 +0,53 %

PX ↗
1338,71 +0,33 %

DJI ↗
34698,04 +0,15 %

FTSE ↘
7525,99 -0,02 %

DAX ↘
15654,03 -0,39 %

BTC/USD ↗
26200 +0,50 %

Seznam ukončil Marketplace

Seznam nebude mít vlastní nákupní tržiště. Překvapivě ukončil projekt Marketplace.

Strana 2

Trvalý zákaz „spotů“?

Dočasný zákaz „spotů“ může být nakonec trvalý. Kdo věří v pokles burzy, se tak k levnější elektřině nedostane.

Strana 3

Lékaři odmítají přesčasy

Odmítáme další přesčasy. Jestli s námi nebudou politici jednat, budou se odkládat operace, varují mladí lékaři.

Strana 8

Miliardář Pražák při chuti

Karel Pražák koupil u O2 areny rozsáhlý průmyslový areál, kde vznikne nová čtvrť.

Strana 10

Inzerce

HN062609



Lámek s rodinnou duší

FIREMNÍ AKCE | SVATOMARTINSKÁ HUSA | VÁNOČNÍ VEČÍREK



Chateau Trnová

Trnová 1
252 10 Trnová
(20 km z Prahy-Smíchov)
sales@chateautrnova.cz

[f](#) [@chateautrnova](#)

Naskenujte pro více informací



FIREMNÍ AKCE



VÁNOČNÍ VEČÍREK

www.chateautrnova.cz



E-commerce

Seznam překvapivě ukončil projekt Marketplace

Pro měsíců příprav nečekaně skončil vývoj nové platformy pro online nakupování, kterou chtěl Seznam výrazně promluvit do tuzemské e-commerce. Česká internetová jednička ukončila vývoj projektu Marketplace. Zjištění HN potvrdila mluvčí firmy Aneta Kapuciánová.

„Vyhodnotili jsme rizika vstupu na trh s obchodními online platformami, která podle nás v současnosti převažují nad potenciálními přínosy, které by spuštění Marketplace mohlo pro Seznam mít. Proto jsme se rozhodli pro ukončení veškerých příprav k jejímu spuštění a pro její zakonzervování,“ uvedla mluvčí.

Ještě na konci května přitom server Novinky.cz, který patří do firemní rodiny Seznamu, psal o přípravách nové nákupní platformy. „Seznam Marketplace by mělo být místo, kde budou moci zákazníci nejen číst recenze a porovnávat zboží, ale také ho přímo nakupovat. Toto internetové tržiště by mělo být spuštěno patrně v příštím roce,“ stálo v článku.

Seznam plánoval na své vlastní platformě spojit nabídky různých e-shopů. Jak poznamenal oborový portál Médiař.cz, společnost Iva Lukačoviče si od toho slibovala rozšíření svého reklamního byznysu po vzoru amerického Amazonu. Chtěla nabízet produkty pro padesát tisíc e-shopů, které v Česku fungují, a propojit nové tržiště s vlastním reklamním systémem Sklik i srovnávačem Zboží.cz.

Účast v takto konkurenčním prostředí by stála spoustu energie a prostředků a to bez garance budoucího úspěchu.

K jeho spuštění však už nedojde. „Děkujeme všem, kdo se na projektu Marketplace na přič firmou podíleli, zejména kolegům z divize E-commerce, kteří na něm odvedli kvalitní práci. Nyní upravujeme naše priority v této oblasti,“ napsal člen představenstva Seznamu Ondřej Křišica v pondělním interním oznámení. Podle jeho dřívějšího vyjádření je e-commerce a s ní spojené produkty pro Seznam zásadním zdrojem příjmů, tvoří půlku byznysu celé společnosti.

Internetové tržiště je v českém prostředí čím dál silnější prvek. Provozuje ho Alza, lídr tuzemského online nakupování, nabízí ho i další silní hráči – domácí nákupní galerie Heureka, polský obr Allegro, který pohltil e-shopy Mall.cz a CZC, či německý řetězec Kaufland.

„Obecně řečeno je e-commerce trh v oblasti platformy vysoce konkurenční prostředí. Dokonce možná ještě více, než je tomu u klasických e-shopů. Máme zde etablované silné lokální hráče a do toho k nám vstupují provozovatelé zahraničních tržišť,“ popisuje situaci Jan Vetyška, výkonný ředitel Asociace pro elektronickou komerci.

Podle jeho slov to u nás ani silná zahraniční tržiště nebudou mít jednoduché, a to nejenom kvůli výraznému ochlazení e-commerce, které v posledních dvou letech Česko zažívá. „Umím si představit, že účast další společnosti v takto konkurenčním prostředí by stála spoustu energie a prostředků, a to bez garance budoucího úspěchu a stabilního zisku,“ dodává Vetyška.

Michael Mareš

Krátce

KLDR stojí za Putinem, řekl Kim Čong-un



Severní Korea podporuje ruského prezidenta Vladimira Putina ve všech jeho rozhodnutích, řekl ve středu podle agentury Reuters severokorejský vůdce Kim Čong-un. Oba státníci se sešli na kosmodromu Vostočnyj na ruském Dálném východě, kde Putin uvedl, že Rusko pomůže KLDR v oblasti vesmírných družic. Podle Kima, pro kterého byla středeční návštěva první zahraniční cestou od pandemie covidu-19, Moskva i Pchjongjang vedou svatou válku proti Západu.

„Rusko se vydalo do svaté války na ochranu své suverenity a bezpečnosti... proti hegemonním silám,“ řekl Kim Putinovi. „Vždy budeme stát za rozhodnutími prezidenta Putina a ruského vedení... a společně bojovat proti imperialismu,“ uvedl severokorejský vůdce prostřednictvím překladatele, píše Reuters.

Putin na oplátku přislíbil, že Moskva pomůže Severní Koreji s vysláním satelitů do vesmíru. „Proto jsme tady,“ odpověděl ruský prezident na dotaz novinářů, zda Rusko pomůže Pchjongjangu se zhotovením družic. „Vůdce KLDR má velký zájem o raketové technologie; snaží se také o rozvoj na poli vesmíru,“ uvedl Putin.

Severní Korea se v posledních měsících dvakrát neúspěšně pokusila o vyslání špiónážních satelitů na oběžnou dráhu. Krok důrazně odsoudily sousední Jižní Korea a Japonsko či Spojené státy.

Kim Čong-un ve středu podle agentury TASS přijel vlakem do areálu kosmodromu, kde ho s červeným kobercem přivítali zástupci ruské vlády. S Putinem pak krátce jednal před zástupci tisku – podle TASS trvala veřejná část debaty devět minut. Zatímco Kim hovořil o boji proti Západu, Putin se zmínil o nutnosti projednat ekonomickou kooperaci obou států. Západní média a Kýjev dříve uvedly, že ruský prezident hodlá severokorejského lídra žádat o zbraně, které by podpořily ruskou invazi na Ukrajinu.

Ruský prezidentský mluvčí Dmitrij Peskov se podle agentury Reuters nechtěl vyjádřit k tomu, zda Putin s Kimem budou jednat o dodávkách zbraní. Uvedl nicméně, že obě země spolupracují v „citlivých“ oblastech a že detaily této spolupráce by se neměly zveřejňovat. Není zatím jasné, zda zbraně byly předmětem jednání obou lídrů.

Americký deník The New York Times začátkem září informoval, že Kim se chystá do Ruska na jednání s Putinem o možných dodávkách zbraní a munice, které by Moskva mohla použít ve své válce proti Ukrajině. Také bezpečnostní mluvčí Bílého domu John Kirby již dříve uvedl, že americké zpravodajské služby mají informace

o jednáních mezi Ruskem a KLDR o dodávkách zbraní.

Zatímco Putin přiletěl na kosmodrom Vostočnyj letadlem, Kim přicestoval ze své vlasti obrněným vlakem. Jde o jeho první zahraniční cestu od začátku pandemie covidu-19, během které KLDR zcela uzavřela své hranice. Předtím se v roce 2019 sešel s Putinem v ruském Vladivostoku.

Oba lídři ve středu jednali mezi čtyřma očima, uvedl Peskov, a debatovali i při následném oficiálním obědě, kde si vzájemně připili na zdraví. Putin také pozdvihl číši na „posílení vzájemné budoucí spolupráce“, napsala agentura AFP. Podle Reuters pak severokorejský vůdce, který při obědě hovořil o jistém vítězství ruské armády a lidu nad „zlem“, z kosmodromu odcestoval.

Při středeční návštěvě jednaly i severokorejská a ruská delegace. Agentura TASS dříve uvedla, že z Moskvy přijeli vyjednat šéf ruské diplomacie Sergej Lavrov, ruský ministr obrany Sergej Šojgu či místopředseda ruské vlády Marat Chusnullin.

ČTK

Benátky zavedou pro jednodenní turisty vstupné



Jednodenní turisté v italských Benátkách budou příští rok platit vstupné za možnost navštívit město, poplatek se ale bude vybírat jen o některých svátcích a víkendech. V úterý o tom rozhodla radnice, informovala agentura DPA. Na které konkrétní dny se bude poplatek ve výši pět eur (asi 125 korun) vztahovat, zatím není stanoveno.

Podle vedení města bude rok 2024 sloužit pro testování nového systému, poplatky se budou vybírat celkem 30 dní. Turisté si budou muset ve zpoplatněných dnech koupit elektronické vstupenky a mít ve svých mobilech QR kód. Pokud se jim při kontrole neprokážou, hrozí jim pokuta od 50 do 300 eur (1200 až 7400 korun).

Od poplatků budou osvobozeni všichni místní, lidé, kteří ve městě pracují, turisté, kteří v Benátkách alespoň jednou přenocují, a také děti do 14 let a studenti.

„Přívál turistů je nutné v některých obdobích regulovat,“ sdělil starosta Luigi Brugnaro.

Plány na zavedení vstupného zvažovaly Benátky několik let a nová regulace má řadu kritiků. Zasedání rady města v úterý trvalo osm hodin a provázely ho protesty odpůrců vstupného. Ti před radnicí skandovali například heslo „Nechceme mít z Benátek muzeum“, uvedla agentura DPA. Jiní naopak namítají, že opatření není dostatečné a že masový turismus v Benátkách neustulí.

Očekává se, že jako první by mohli vstupné platit turisté, kteří do města v únoru dorazí na karneval. Poté se zřejmě budou po-

platky vztahovat na návštěvníky během Velikonoc a letních víkendů.

Benátky jsou od roku 1987 zapsané na seznamu světového dědictví UNESCO a každoročně je navštíví několik milionů lidí. Trvalých obyvatel má město asi 50 000.

ČTK

Slovenský premiér se dostal do potyčky s představiteli Směru

Bývalý slovenský premiér Igor Matovič se v probíhající kampani před předčasnými parlamentními volbami ve středu dostal do potyčky s představiteli nejpoblábnější strany Směr-sociální demokracie (Směr-SD) expremiéra Roberta Fica. Při střetu došlo na strkanici, kopance a padly také vulgární nadávky. Matovičovo hnutí podle průzkumů nemá jistotu setrvání ve sněmovně po volbách, které budou v zemi 30. září. Někteří jiní politici zmíněný konflikt odsoudili.

Šéf teď nejsilnějšího parlamentního hnutí Obyčejní lidé a nezávislé osobnosti (OLaNO) Matovič narušil tiskovou konferenci Směru-SD před budovou Úřadu vlády v centru Bratislavy, kde Fico kritizoval postup úřednické vlády premiéra Ludovíta Ódora v souvislosti s nynější vlnou nelegální migrace. Matovič přijel na místo ve voze s ampliony a v proslovu se pustil do zástupců Směru-SD kromě jiného za to, že strana podle něj svým dřívějším rozhodnutím přispěla k nynějšímu příchodu migrantů na Slovensko.

Následně vypukla strkanice mezi Matovičem a někdejšími ministry vnitřní věci Směru-SD Robertem Kaliňákem, který se snažil Matovičovi vzít mikrofon. Matovič, který seděl ve voze, pak Kaliňáka kopl. Následně Matovič podle televize Markíza dostal pěstí od jiného představitele Směru-SD. Střety mezi politiky pak ukončili policisté. Kaliňák kvůli incidentu podal trestní oznámení.

Odpoledne Matovič své chování a kopnutí do Kaliňáka hájil. Novinářům řekl, že když ho Kaliňák během konfliktu neuposlechl, tak se bránil. Tvrdil, že politici Směru-SD nemají problém použít násilí, když se jim něco nelíbí.

Matovič, který dosud spíše neudával témata probíhající volební kampaně, je dlouhodobě známý tím, že rád poutá pozornost veřejnosti a médií. Sociolog Martin Slosiarik listu Denník N řekl, že incident je zatím nejvýraznějším momentem kampaně. Podle něj může mobilizovat voliče, kteří si nebyli jistí, zda znovu volit OLaNO, a uškodit by neměl ani Směru-SD.

„Matovič dostal to, pro co si přišel,“ řekl Fico, který se tak zastal svých stranických kolegů.

ČTK



■ Energetika

Dočasný zákaz „spotů“ může být nakonec trvalý. Kdo věří v pokles burzy, se tak k levnější elektřině nedostane

Jan Brož
jan.broz@hn.cz



Letos v lednu rozčilil část energetického trhu vládní zákaz uzavírat se zákazníci nové smlouvy na takzvané spotové tarify. Ty jsou založeny na denním vývoji na energetických burzách a v případě náhlého růstu cen mohou být nepoučené odběratele rizikové. To se projevilo loni na podzim, kdy účty za elektřinu mnoha „spotovým“ zákazníkům prudce vyskočily. V době, kdy zákaz začal platit, však už cena začínala padat a lidé s historickou smlouvou na spot platili v následujících měsících za elektřinu méně než ti, kteří byli chráněni vládním stropem.

Podle nařízení, jež kabinet Petra Fialy schválil potichu a narychlo, měl však zákaz platit pouze po dobu platnosti cenových stropů. Ty s největší pravděpodobností letos skončí. Možnost přejít na tarif odvíjející se podle aktuálních výkyvů burzy by ale mohla odběratelům zůstat zapovězena i nadále a v podstatě na neurčito.

Tuto variantu aspoň obsahuje zatím neveřejný návrh takzvané transpozici novely energetického zákona z dílny ministerstva průmyslu, který mají HN k dispozici. Obsáhla novela přináší do tuzemské legislativy některé nové energetické prvky, jako jsou agregátory flexibility či akumulace, po nichž zastánci moderní energetiky dlouho volají.

Jeden bod se však týká právě dynamických cen, které by i nadále zůstaly pro odběratele elektřiny a plynu bez průběhového měření zakázány. Rozdíl oproti současnému stavu je v tom, že nyní je zákaz obsažen pouze v nařízení vlády, a nikoliv v záko-

ně, a vztahuje se tak jen na období cenových stropů.

Nové také je, že omezení by platilo i „pro smlouvy s jiným způsobem určení ceny přímo závislým na změnách ceny elektřiny nebo plynu“ na burze. Jde o reakci na dodavatele jako Tedom Energie nebo bezDodavatele, kteří přišli na způsob, jak současné omezení obejít.

Klientům nabídli tarify založené na měsíčních fixacích, vycházejících však právě z průměru spotového trhu. Pokud by návrh v této podobě prošel, zavřela by se i tato možnost. „Pokud by to tak bylo, tak zákon samozřejmě budeme respektovat a převedeme zákazníky na fixní ceny. Přesto s tím bytostně nesouhlasím a bude to jen ke škodě zákazníků,“ reaguje na návrh šéf Tedom Energie Jakub Odložilík. Podle vedoucího tiskového oddělení ministerstva průmyslu práce na novelle dále pokračují. „Její dílčí podobu tedy nyní nebudeme komentovat,“ uvedl Marek Vošahlík.

Obě jmenované firmy přitom patřily v uplynulých měsících k nelevnějším na trhu, zatímco většina dodavatelů se držela cenových stropů. Tedom i bezDodavatele se díky tomu podařilo nabrat tisícovky nových zákazníků. A to je také důvod, proč menší dodavatelé zákaz kritizují. Spoty pro ně představují cestu, jak klientům nabídnout nižší ceny než velká konkurence.

Stejně jako nyní by se zákaz netýkal těch, kdo mají průběhové měření. Inteligentním elektroměrem však disponuje jen minimum domácnos-



Každý jiným směrem Německý ministr hospodářství Robert Habeck (vlevo) letos prosadil rychlejší zavádění dynamických tarifů i chytrého měření. Resort Jozefa Síkely naopak spotové ceny pro koncové zákazníky omezuje. Foto: HN – Lukáš Bíba

tí, v podstatě pouze vlastníci fotovoltaik. Plošná instalace smartmeterů je už v přípravě a u domácností s velkou spotřebou odstartuje v polovině příštího roku. Třeba distributor EG.D už v předstihu instaloval 33 tisíc chytrých elektroměrů. Odběrných míst jsou však miliony, a než se dostane úplně na všechny, bude trvat ještě léta.

Argumentem zastánců zákazu je, že bez okamžitého sběru dat o spotřebě se odběr elektřiny v průběhu dne stanovuje na základě takzvaných typových diagramů dodávky, tedy vlastně jen teoreticky. Odběratel tak v zásadě nemá šanci přizpůsobit své chování situaci v energetické síti, což je v konečném důsledku důvod, proč spotové tarify vůbec vznikly.

Podle Odložilíka je však nepochopitelné, proč tedy návrh zapovídá i „smlouvy s jiným způsobem určení ceny“. „Je pravda, že odběratel bez chytrého elektroměru nemůže v levných hodinách svítit a drahých zase nesvítit. Rozhodně ale můžu využívat průměrné měsíční burzovní ceny,“ dodává Odložilík.

Česko jde restrikcemi proti trendu jinde v Evropě. Polsko teprve nedávno schválilo zákon, který dynamické tarify pro domácnosti zavádí a který podle deníku Gazeta Wyborcza představuje největší změnu v tamní energetice od liberalizace trhu před 15 lety. Polští dodavatelé je budou muset od poloviny příštího roku povinně nabízet. V sousedním Německu musí dodavatelé s více než 100 ti-

síci odběrnými místy mít dynamický tarif už od letoška. Od roku 2025 to bude platit úplně pro všechny. Vláda v Berlíně šlape na plyn, původně měla povinnost přicházet pozvolněji.

Povinnost nabídnout spotový tarif přitom pro dodavatele s více než 200 tisíci odběrnými místy obsahuje i český návrh. Opět však takovou nabídku bude moci využít jen ten, kdo už má doma chytré měřidlo. Ty ani v Německu či Polsku zatím také nejsou běžnou součástí domácností. V Polsku chtějí mít v roce 2028 z 80 procent hotovo, v Německu se počítá s dokončením plošných instalací až v roce 2032. Záměrem vlády ale je odběratele na změnu energetického trhu včas připravit, i když chytrým měřením zatím nedisponují.

■ Měny

Polská centrální banka snížením sazeb potopila i korunu

Vladan Gallistl
vladan.gallistl@hn.cz



V posledních dnech zažila česká měna na trzích výrazné oslabení vůči euru, když jedno euro stálo až 24,65 koruny. „Je to nejslabší hodnota od října 2021,“ uvádí analytik společnosti Akcenta CZ Miroslav Novák. Přitom ještě na začátku září se euro prodávalo za něco málo přes 24 korun. Podle Nováka jde o nejvýznamnější pohyb od března, kdy v USA zkrachovalo několik menších bank, což na trzích vyvolalo nervozitu. Tehdy koruna vůči euru oslabila o tři procenta. Pět dní poté se euro prodávalo za 24,50 koruny.

Koruna zareagovala propadem zejména na šok, který přišel minulou středu z Polska. „Trhem hodně zatřásla polská centrální banka, která překvapivě snížila úrokové sazby o 0,75 procentního bodu na šest procent, což byl naprostý šok,“ říká hlavní ekonom Cyrrusu Vít Hradil. Ke kroku se polská centrální banka odhodlala měsíc před volbami.

Výsledkem bylo prudké oslabení polského zlotého, ale i dalších měn ve střední Evropě včetně koruny a maďarského forintu. „Svezli jsme se s tím, že jsme v balíku se zlotým,“ dodává Hradil. Velcí hráči na trhu, kteří obchodují z Londýna, totiž vnímají celý středoevropský region stejně.

Začali se proto obávat, že i Česká národní banka začne agresivně snižovat sazby, což by snížilo atraktivitu koruny vůči euru i americkému

dolaru. „Paradoxně to tak být vůbec nemusí. Reakce koruny může vyvolat v ČNB určité obavy, zda mají následovat polský příklad,“ upozorňuje hlavní ekonom Patria Finance Jan Bureš.

Cestu k oslabení ale umetla rovněž ČNB, která na začátku srpna oznámila, že končí s intervencemi ve prospěch koruny. Ochota centrálních

Jak si vede koruna (EUR/CZK)



bankéřů prodávat eura a nakupovat koruny pomáhala české měně držet se dokonce pod hranici 24 korun za euro. „Koruna se stala zranitelnější a více svázanou s vývojem v regionu. Ztratila záruku od ČNB, kterou měla na rozdíl od polského zlotého nebo maďarského forintu,“ doplňuje Bureš.

Ohledně budoucího vývoje koruny napanuje mezi ekonomy shoda. Podle Nováka nelze vyloučit, že by koruna oslabila až k hranici 25 korun za euro a případně i výše. „V horizontu tří až čtyř měsíců by se koruna mohla dostat na 24,70 až 25 korun za euro,“ odhaduje Bureš. Naopak Hradil vidí kurz koruny vůči euru na úrovni 24,30, protože trh přehnal odhad ohledně snižování sazeb. Nyní se podle něj očekává, že centrální banka sníží sazby o 0,75 procentního bodu do konce roku. „Trh začne

střízlivět z tohoto odhadu. Bude korekce směrem k posílení,“ dodává.

Oslabení koruny a prudká reakce trhu na krok polských centrálních bankéřů ale může ovlivnit politiku ČNB. Může totiž pod vlivem prudkého oslabení polského zlotého více zvažovat, kdy zahájí snížení sazeb a jak bude razantní.

Slabší koruna pak představuje faktor, který působí na růst cen zboží a služeb. Prodraží se totiž dovozy surovin a zboží. „Zvyšuje se riziko, že můžeme mít inflaci vyšší o trochu delší dobu. V korunovém vyjádření se zvyšuje cena ropy i velkoobchodní cena pohonných hmot, což může být trochu problém,“ komentuje Novák. Oslabení koruny totiž nastává ve chvíli, kdy zároveň vystřelila nahoru cena ropy. U ropy Brent se dostala nad 92 dolarů za barel.

■ Veřejné finance

„Je to rána do obličeje.“ Starostové odmítají dohodu se Stanjurou ohledně příjmu z daní

Martin Ťopek
martin.topek@hn.cz



Obce se znovu pustily do sporu s ministerstvem financí o to, kdo a za jakých podmínek dosáhne na peníze, které přinese vládou zamýšlené zvýšení daně z nemovitosti. To je jeden z klíčových bodů koaličního konsolidačního balíčku. Starostové tvrdí, že úřad Zbyňka Stanjura (ODS) nedrží dohodu, když jim chce sice ponechat celou daň z nemovitosti, ale naproti tomu krátit příjmy, které do obecních pokladen plynou z vybrané DPH.

Cílem vládního balíčku je snížit v příštím roce deficit státního rozpočtu o 97 miliard. Jedním z kroků je i navýšení daně z nemovitosti. Dnes jdou všechny takto vybrané peníze přímo do obecních pokladen, vláda však navrhuje, aby to, co se vybere díky plánovanému zvýšení, šlo státu. S tím ale obce nesouhlasily a navrhly ministerstvu financí „výměnný obchod“: daň z nemovitosti jim zůstane a stát si vezme stejnou částku z takzvaného rozpočtového určení daní (RUD). To jsou příjmy, které do obecních pokladen plynou z vybraných daní, konkrétně 25,84 procenta z daně z příjmů právnických a fyzických osob a stejný podíl z DPH.

Radnice navrhuje, ať jim stát pokrátí jen příjmy, které dostávají z vybraných daní z příjmu právnických a fyzických osob. A na DPH ať nesaáhá. I proto, že je to daň, která vykazuje nejmenší výkyvy směrem dolů. „Je to nejrobustnější daň a také čekáme ekonomický růst, který se nejvíce projevuje na výběru DPH,“ říká František Lukl, předseda Svazu měst a obcí a starosta Kyjova. Podle něj

mnozí podnikatelé navíc optimalizují své náklady, a tedy i odvedené daně, čímž se tyto výnosy zvyšují při hospodářském růstu pomaleji než DPH.

Obce proto odmítají dohodu s vládou, že se jim zkrátí příjmy ze všech tří vybraných daní. Ministerstvo financí však upozorňuje, že původní záměr byl navýšit jen daň z nemovitosti, což by mělo vynést státu asi 10 miliard korun. Na rozpočtové určení daní se sahat nemělo.

„Obce následně požádaly o změnu, aby výnos daně z nemovitosti nadále zůstal výlučně jejich příjmem a stát naopak o zmíněných 10 miliard snížil podíl obcí na všech sdílených daních,“ připomíná mluvčí ministerstva financí Filip Běhal. Obce by tak namísto 25,84 procenta ze všech vybraných daní dostávaly jen 24,92 procenta, čímž by státu zůstalo zmíněných 10 miliard. Až v průběhu dalších jednání podle Běhala přišli zástupci obcí s návrhem, aby se příjmy z DPH neměnily. S tím ale nesouhlasil ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) a následně ani šéfové vládních stran. Chtěli zachovat stejný procentuální koeficient pro všechny sdílené daně, zatímco řešení měst a obcí by zavádělo jeden pro daně z příjmů a jeden pro DPH.

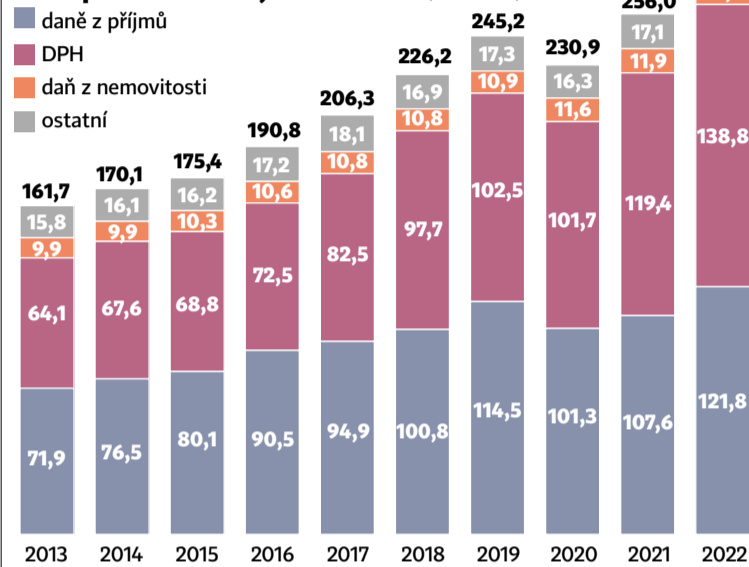
„Je to rána do obličeje samospráv. S tím my nesouhlasíme a v tuto chvíli musíme jakékoliv dohody odmítnout,“ reaguje Lukl na současnou situaci. Podle něj už takhle obce ponosou následky konsolidačního balíčku – ztrátu vyčísľuje na 70 miliard korun.

Jde například o plánované seškrtnání národních dotací, kvůli kterému

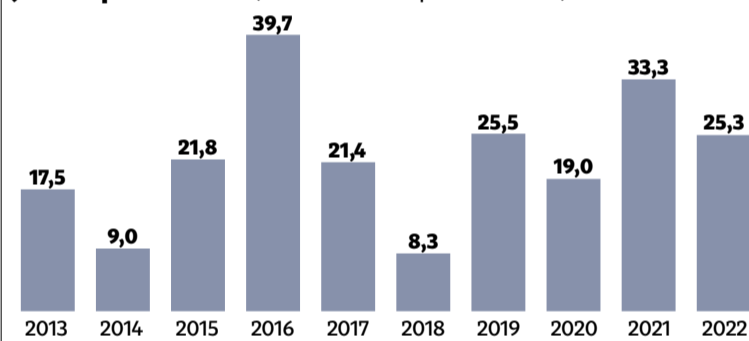
Obecní kasy: v plusu a s velkou rezervou na účtech

Na rozdíl od státu má většina obcí přebytkový rozpočet, loni jejich hospodaření skončilo 25 miliard v plusu. Pomohla jim i změna, díky které dostávají od roku 2021 větší podíl z celostátních daní.

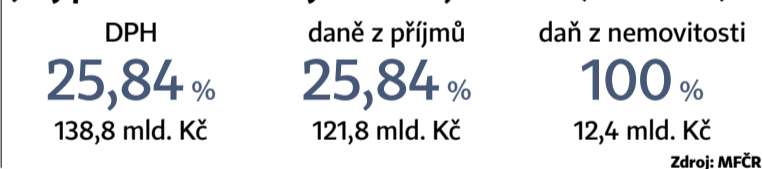
Kolik peněz dostávají obce z daní (v mld. Kč)



Jak hospodaří obce (celkové saldo rozpočtů v mld. Kč)



Jaký podíl z celkového výběru daní jde obcím (za rok 2022)



obecní pokladny přijdou podle analýzy Svazu měst a obcí až o 54 miliard korun. Změna zdanění hazardních her je údajně připravena o 4,5 miliardy korun a o stejnou částku pak snížení spoluúčasti státu na evropských dotacích.

Radnice navíc budou muset samy financovat výkon státní správy, jako je vydávání řidičských průkazů či jiných dokumentů, které s obecními záležitostmi nijak nesouvisí. To údajně vyjde na dalších 10 miliard.

Starostové proto hledají další cesty, jak si zachovat alespoň příjmy z vybrané DPH. „Budeme oslovovat senátory a požádali jsme o slyšení prezidentskou kancelář,“ říká Lukl.

Vedle toho mezi starosty vzniklo radikálnější křídlo, které požaduje, aby se neměnilo nic. Tedy aby se neměnila daň z nemovitosti ani rozpočtové určení daní. Podle Lukla jej tvoří zejména starostové a primátoři za hnutí ANO, kteří z pozice členů opoziční strany konsolidační balíček odmítají. Jedním z nich je i pardubický primátor Jan Nadrchal (ANO).

Ten uvádí, že by se rozdělování příjmů z daní mělo změnit komplexně a srovnat například některé „nespravedlnosti“, jaké panují v daňových příjmech mezi největšími městy a ostatními obcemi. „Není řešení do toho teď sáhnout a pak to měnit znovu, do toho už se nikomu nebude chtít,“ míní.

Takový požadavek má ale malou šanci na úspěch. Vláda opakovaně potvrdila, že ve svém konsolidačním balíčku připouští pouze změny technického charakteru, jako je právě úprava koeficientů u RUD. Že se jedná o nereálný požadavek, potvrzuje i Lukl. „Ani ve Svazu měst a obcí takový záměr nezískal většinu.“

■ Zdravotnictví

Aspirin na snížení rizika mrtvice? Lékaři ho už nedoporučují

Božena Benešová
autori@hn.cz

Mnozí lékaři léta doporučovali každodenní užívání aspirinu jako prevenci proti mozkové mrtvici a infarktu.

Aspirin, acylpyrin nebo anopyrin (což jsou léky stejného složení, jen jiného názvu) dokážou totiž laicky řečeno ředit krev a zabránovat tak vzniku krevních sraženin. Ty mohou následně vést k srdečnímu infarktu nebo mozkové mrtvici.

V poslední době ale odborníci ustálenou praxi přehodnocují a varují, že rizika mohou u zdravé populace převážit nad pozitivy. Zdravým lidem tak preventivní užívání léku neradí.

„Malá dávka kyseliny acetylsalicylové, známé jako aspirin, anopyrin

a podobně, je doporučena jen u nemocných s prodělaným onemocněním tepen, čili například s anginou pectoris, po infarktu, po cévní mozkové příhodě nebo s některými typy chlopenních náhrad. Dále je možné ji zvážit u vysoce rizikových nemocných, například u diabetiků s velmi vysokým rizikem,“ říká k tomu předseda České kardiologické společnosti Aleš Linhart z Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. U lidí, kteří tyto problémy nemají, se ale aspirin nedoporučuje. „U ostatních nemocných je preventivní efekt aspirinu na cévní onemocnění sice také prokazatelný, ale jeho užívání je spojené s vyšším rizikem krvácení například ze žaludečních vředů, a proto doporučeno není,“ doplňuje Linhart.

V roce 2014 studie největší americké autority pro prevenci nemocí

Food and Drug Administration (FDA) zjistila, že aspirin by neměl být hlavní metodou, jak zabránit prvním srdečním infarktu nebo mozkové mrtvici. Již tehdy FDA varovala, že pravidelné a dlouhodobé užívání aspirinu může způsobit nepříjemné vedlejší účinky, jako je například krvácení a žaludeční problémy.

~
Studie i praxe naznačují, že vedlejší účinky preventivního užívání aspirinu mohou převážit nad pozitivy.

Podle další, australské studie existuje u lidí, kteří berou denně nízké dávky aspirinu, zhruba o pětinu větší pravděpodobnost vzniku anémie neboli chudokrevnosti, nejčastějšího onemocnění krve. Aspirin totiž může negativně ovlivnit vstřebatelnost a využitelnost železa, jehož nedostatek anémii často vyvolává. Jiná studie zase tvrdí, že zvyšuje riziko krvácení do mozku.

Dalším důvodem, proč se už na aspirin tolik nespolehá, je, že zdraví lidé umí lékaři ovlivnit jinými, novými léky. Tomas Ayala, kardiolog z Mercy Personal Physicians, k tomu říká: „Není to tak, že by aspirin byl méně účinný při snižování rizika srdečních záchvatů nebo mrtvice, než tomu bylo dříve. Spíše jde o to, že máme k dispozici jiné terapie, které snižily celkové riziko těchto stavů, takže relativní

přínos aspirinu je menší a v mnoha případech je převážně riziky.“

Nové metody, které umí výrazně snížit riziko srdečně-cévních potíží, spočívají zejména včasné léčbě vysoké hladiny cholesterolu a krevního tlaku. To jsou zásadní faktory přispívající k ucupávání cév.

Svůj vliv má – u části populace – také vyšší povědomí o faktorech, které člověk může ovlivnit sám – to je především zdravá strava a dostatek pohybu.

Lékaři zároveň mají nové zobrazovací metody, které dokážou lépe popsat stav cév a srdce, a je tak možné včas zasáhnout. Proto už není potřeba u tolika lidí doporučovat preventivní ředění krve aspirinem. Jeho užívání by mělo být vždy konzultováno s lékařem. Zejména tehdy, pokud člověk mrtvici ani infarkt neprodělal.

ELEKTROKOLA

MTF

120 MODELŮ

S VOLITELNOU BATERÍ

HORSKÁ, KROSOVÁ, TREKINGOVÁ,
MĚSTSKÁ, SKLÁDACÍ

Ceny od **11 495 Kč**

VŠECHNA ZA POLOVIC

Všech 120 modelů elektrokol MTF je za **poloviční ceny!** Proč? Protože si to zasloužíte. Díky Vám jsme se během uplynulých 5 let vyšvihli z pozice nováčka na samý vrchol maloobchodního trhu s elektrokoly. Jako poděkování jsme se rozhodli nabídnout Vám teď, v rozjeté cyklistické sezoně, tyto výjimečné **CENY ZA POLOVIC**. **Na této straně je jen malá ukázka z nabídky.**

KE KAŽDÉMU MODELU na výběr 2 až 5 typů baterií s kapacitou 8,8 Ah až 25 Ah a dojezdem až 200 km (ceny elektrokol jsou bez baterie)

Na našich **ELEKTROKOLECH** můžete například najít:

- Baterie **SAMSUNG** a **SHIMANO**
- Nové středové motory **SHIMANO** a **BAFANG M510**
- Barevné **LCD** displeje s **USB** nabíjením
- Přehazovačky **SHIMANO Deore**
- Vzduchové vidlice **RockShox** a **SR SUNTOUR**
- Hydraulické kotoučové brzdy **SHIMANO**
- Karbonové** rámy

Mimořádná služba:
Servisní prohlídky
ZDARMA

DOŽIVOTNĚ!

Níže najdete malou ukázkou z nabídky **120 modelů**:

SKLÁDACÍ MTF FOLD 1.3

- Motor Bafang v zadním náboji
- Na výběr 2 typy baterií (dojezd až 100 km)
- Průměr kol 20", velikost rámu 15"
- Přehazovačka Shimano Tourney (7 rychlostí)

Doporučená maloobchodní cena

22 990 Kč

Cena za **POLOVIC**

11 495 Kč



MĚSTSKÉ MTF TOUR 1.4

- Motor Bafang v zadním náboji
- Na výběr 2 typy baterií (dojezd až 110 km)
- Průměr kol 28", velikost rámu 17" a 19"
- Přehazovačka Shimano Tourney (7 rychlostí)

Doporučená maloobchodní cena

25 460 Kč

Cena za **POLOVIC**

12 730 Kč



MĚSTSKÉ MTF TOUR 5.4

- Středový motor Bafang M200
- Na výběr 3 typy baterií (dojezd až 110 km)
- Průměr kol 28", velikost rámu 17" a 19"
- Přehazovačka Shimano Altus (9 rychlostí)

Doporučená maloobchodní cena

48 890 Kč

Cena za **POLOVIC**

24 445 Kč



HORSKÉ MTF SUV 6.4

- Středový motor Bafang M410
- Na výběr 5 typů baterií (dojezd až 200 km)
- Průměr kol 29", velikost rámu 19" a 21"
- Přehazovačka Shimano Alivio (9 rychlostí)
- Uzamykatelná vidlice ZOOM, zdvih 100 mm

Doporučená maloobchodní cena

53 380 Kč

Cena za **POLOVIC**

26 690 Kč



TREKINGOVÉ MTF ROAD 3.3 W

- Motor Bafang v zadním náboji
- Na výběr 5 typů baterií (dojezd až 200 km)
- Průměr kol 28", velikost rámu 17" a 19"
- Přehazovačka Shimano Altus (3 x 8 rychlostí)

Doporučená maloobchodní cena

34 340 Kč

Cena za **POLOVIC**

17 170 Kč



KROSOVÉ MTF CROSS 6.4

- Středový motor Bafang M410
- Na výběr 4 typy baterií (dojezd až 200 km)
- Průměr kol 28", velikost rámu 18" a 20"
- Přehazovačka Shimano Alivio, 9 rychlostí

Doporučená maloobchodní cena

48 460 Kč

Cena za **POLOVIC**

24 230 Kč



HORSKÉ MTF MOUNT 8.4 LTD

- Nejsilnější středový motor Bafang M510
- Na výběr 5 typů baterií (dojezd až 200 km)
- Průměr kol 29", velikost rámu 20" a 22"
- Přehazovačka Shimano Deore (11 rychlostí)
- Uzamykatelná vzduchová vidlice SR Suntour X1 BOOST LOR, zdvih 100 mm

Doporučená maloobchodní cena

57 340 Kč

Cena za **POLOVIC**

28 670 Kč



HORSKÉ MTF MOUNT 9.4, karbonové

- Nejsilnější středový motor Bafang M510
- Na výběr 2 typy baterií (dojezd až 160 km)
- Průměr kol 29", velikost rámu 19" a 21"
- Přehazovačka Shimano Deore (11 rychlostí)
- Uzamykatelná vzduchová vidlice SR Suntour X1 Boost LOR, zdvih 100 mm

Doporučená maloobchodní cena

83 980 Kč

Cena za **POLOVIC**

41 990 Kč



HORSKÉ MTF XTREME 9.4 LTD, celodpružené, karbonové

- Nejsilnější středový motor Bafang M510
- Na výběr 2 typy baterií (dojezd až 160 km)
- Průměr kol 29", velikost rámu 19" a 21"
- Přehazovačka Shimano Deore (11 rychlostí)
- Uzamykatelná vzduchová vidlice RockShox, zdvih 150 mm

Doporučená maloobchodní cena

105 600 Kč

Cena za **POLOVIC**

52 800 Kč



ZKUŠEBNÍ JÍZDA před nákupem, k zapůjčení i na 24 hod.

CYKLOASISTENCE v případě nehody, defektu a odcizení

SEŘÍZENÉ na přání dovezeme až k DOMU

POJIŠTĚNÍ proti krádeži a poškození

Garanční servis ZDARMA

Nakupovat můžete i na www.mountfield.cz

otevřeno i v neděli

Mountfield

■ Otázky a odpovědi

Zátaž na čínská elektroauta a děkovačka farmářům. Co si zapamatovat z projevu šéfky Evropské komise

Kateřina Šafaříková
katerina.safarikova@hn.cz



Boj proti čínským autům i sexuálnímu násilí zmínila ve svém možná posledním projevu o stavu Evropské unie šéfka Evropské komise Ursula von der Leyenová. „Za uplynulé čtyři roky jsme splnili 90 procent z toho, co jsme si předsevzali, a zbývajících 300 dnů do eurovoleb využijeme k dokončení rozdělané práce,“ zarámovala svůj výstup. Von der Leyenová mluvila přes hodinu a několikrát překvapila. Přinášíme návod, jak jejímu vystoupení před europoslanci rozumět.

Co bylo hlavní téma projevu šéfky Evropské komise?

Zatímco loňské vystoupení zahájila šéfka komise válkou na Ukrajině a jejím dopadům zasvětila hlavní část projevu, těžiště jejího letošního proslovu leželo v ekonomice. Průzkumy z různých členských států ukazují, že Evropany trápí růst životních nákladů spíše než ruská hrozba na východě. Obdobnou zprávu dostala von der Leyenová také ze své vlastní strany. Evropští lidovci se letos postavili do čela odporu proti Green Dealu, unijní zelené agendě, s argumentem, že další tlak na dekarbonizaci oslabuje unijní firmy tváří v tvář světové konkurenci a nahání voliče politickým extrémům. Von der Leyenová tohle zohlednila ve své řeči.

Je tedy Green Deal mrtev?

Šéfka Evropské komise několikrát zopakovala, že Green Deal je „ústředním bodem naší ekonomiky“. Zmínila ale několik kroků, které mají podnikům při přechodu na čisté techno-

logie pomoci. Mimo jiné oznámila, že její tým povede „dekarbonizační dialogy“ odteď až do konce mandátu se zástupci jednotlivých sektorů a zjednoduší byrokracii pro investice do čistých zdrojů.

Zásadní z tohoto ranku bylo oznámení, že Evropská komise zahájí šetření čínských automobilek pro podezření z nepovolené státní pomoci. Na to, že nemohou cenově konkurovat Číně a jejich levné vozy zaplavují svět, si opakovaně stěžují evropští výrobci elektroaut. Francie už vyzvala Brusel, ať se na čínské dotace podívá.

Protože von der Leyenová zároveň nezmínila, co bude se zbývajícím návrhy z balíčku Green Dealu, které komise nepředložila – třeba na ochranu zvířat –, lze usuzovat, že se komise bude soustřeďovat právě na pomoc byznysu s už přijatými změnami a nebude dál tlačit na pilu. Odpovídá tomu i dlouhé poděkování von der Leyenové farmářům za to, že zajišťují dostatek potravin pro Evropany.

Co Ukrajina a další rozšíření unie, o kterém se začalo mluvit?

K Ukrajině se šéfka komise dostala až po tři čtvrtě hodině svého projevu, postavila se za ni ale stejně jasně jako v posledních dvou letech. „Při Ukrajině budeme stát tak dlouho, jak to bude třeba.“ Také podpořila vstup Ukrajiny, Moldavska a šesti zemí západního Balkánu do EU. V následujících měsících by se sedmadvacitka měla rozhodnout, kdy, o kolik a za jakých podmínek se zase rozroste. Politické rozhodnutí je na lidech člen-

ských zemí, komise k tomu ale musí dodat podklady. Evropští poslanci, k nimž von der Leyenová mluvila, chtějí další rozšíření podmínit změnou základní smlouvy o EU, která by jim umožnila říci si o nové pravomoci tak jako v minulosti. Řada států včetně Česka takové zásahy odmítá. „Ano změnám smlouvy, ale jen tam, kde by to bylo třeba,“ řekla šéfka komise. „Neměli bychom ale čekat na změny smlouvy a mezitím nepokročit s rozšířením.“

Co byl nejpřekvapivější moment z vystoupení?

Prohlášení o stavu EU je vždycky pelmel témat a letos to nebylo jinak. Šéfka komise proto mluvila i o migraci, umělé inteligenci, dezinformacích nebo superpočítačích. Hned v prvních pěti minutách ale mnohé zaskočila přáním, aby EU přijala jednotnou definici znásilnění.

„Chtěla bych, abychom uzákonili jeden základní princip: Ne znamená ne.“ Na úrovni EU se nyní projednává zpřísnění násilí na ženách a členské státy se nejsou s to shodnout na jednotném znění. Ursula von der Leyenová se při podobných situacích dosud držela zpátky, proto teď

prekvapila – a vysloužila si potlesk v sále.

Naznačila von der Leyenová, jestli bude znovu kandidovat do čela Evropské komise?
Ursula von der Leyenová se může příští rok ucházet o druhý mandát šéfky komise, ke svým ambicím ale dosud mlčí. Ani její výroční projev nic nenaznačil. O Evropské unii sice bývalá německá ministryně obrany mluvila se zanícením, ale to nic neznamená, protože stejně mluví třeba také o NATO. Spekulace mohou pokračovat.



Bude pokračovat? Zatím není jisté, zda bude šéfka Evropské komise Ursula von der Leyenová pokračovat ve své funkci i po eurovolbách, které se konají v příštím roce. Foto: ČTK/AP

■ Evropská investiční banka

O vedení obří banky bojují dvě ženské superstar

Ondřej Houska
ondrej.houska@hn.cz



Osoba, jež vede Mezinárodní měnový fond či Světovou banku, je ve finančním světě celebritou. Jména lidí, kteří stojí v čele Evropské investiční banky (EIB), ale znají jen fajnšmekři. Jejím současným prezidentem je Werner Hoyer, který to předtím v německé politice dotáhl nejdál na náměstka.

Přítom je EIB vůbec největší mezinárodní bankou na světě. Jejimi akcionáři jsou jednotlivé členské země Evropské unie, tedy i Česko. V tuzemsku banka dosud investovala zhruba 30 miliard eur (skoro 740 miliard korun).

Dosavadní praxe, kdy do čela EIB míří většinou neznámí technokraté,

se teď takřka jistě změní. Hoyerovi končí mandát a o jeho funkci mají zájem dvě z vůbec nejznámějších žen světové politiky a ekonomiky – výkonná místopředsdkyně Evropské komise a někdejší dánská ministryně financí Margrethe Vestagerová a první místopředsdkyně španělské vlády Nadia Calviňová. Zájemců o tento post je víc, ale obě ženy jsou v tuto chvíli jasnými favoritkami. „Nikdo jiný do souboje zřejmě nezasáhne,“ řekl HN zdroj z prostředí české vlády.

Vestagerová vešla v širší známost tím, že byla pro dánskou televizi inspirací pro hlavní postavu seriálu Vláška (Borgen), který se vysílá i v Česku. V Evropské komisi má od roku 2014 na starosti dohrávání pravidel férové hospodářské soutěže a proslavila se například uvalením velkých pokut na technologické gi-

gant, jako jsou firmy Apple nebo Google.

Vestagerová byla dlouho považována za možná nejvýraznější političku v Bruselu. V posledních letech ale její vliv utrpěl poté, co soudy odmítly několik jejích rozhodnutí, v nichž nařídila firmám, jako je Apple, odvádět v Evropě vyšší daně.

Calviňová dříve působil na špičkových úřednických postech v Evropské

~
Vedle financování nových zdrojů energie bude hrát EIB klíčovou roli při obnově Ukrajiny.

komisi. Současný španělský premiér Pedro Sánchez ji však před pěti lety „stáhl“ z Bruselu do Madridu a ve své vládě jí dal na starost ekonomiku. Španělské hospodářství má letos i příští rok růst výrazně rychleji než srovnatelně velké evropské země. Španělsko má taky, na současné poměry, nízkou inflaci – letos nejspíš meziročně zůstane pod čtyřmi procenty, tedy hluboce pod průměrem států EU.

Nového prezidenta či prezidentku EIB vyberou členské země EU. Čas mají do konce roku, ohledně šancí kandidátů by ale mělo být výrazně jasněji už tento týden, kdy se v pátek a v sobotu sejdou ve španělském městě Santiago de Compostela ministři financí států unie. Španělsko nyní Evropské unii předsedá.

Česko zatím nemá jasno, koho podpoří. „Asi toho, kdo vyhraje,“ řekl

HN se smíchem vysoce postavený zdroj blízký jednáním. Naznačil tak, že Praha se rozhodne, až bude jasné, která z žen má větší šance.

V souboji nakonec může být klíčové, na čí stranu se přidá Francie – ta požaduje, aby EIB začala financovat taky investice do jaderné energetiky, což banka zatím nedělá. V tom je s Paříží zajedno i Praha.

Vedle financování nových zdrojů energie a zelené transformace ekonomiky bude v příštích letech EIB hrát rovněž klíčovou roli při poválečné obnově Ukrajiny. Právě přes tuto banku by měla jít značná část investic, které státy EU na tento účel slibují.

Své kandidáty na post prezidenta EIB mají vedle Dánska a Španělska taky Itálie, Švédsko a Polsko. Jejich šance ale nejsou velké.

POSEZONNÍ VÝPRODEJ na VŠECHNO

Náš **POSEZONNÍ VÝPRODEJ NA VŠECHNO** jede naplno. Servíruje Vám pořádnou porci mimořádných **VÝPRODEJOVÝCH CEN**. Ty můžete využít pro nákupy všeho, co využijete ještě teď, ale i všeho, co oceníte na svých zahradách na podzim nebo třeba příští rok. Do výprodeje jsme totiž zařadili úplně **CELÝ SORTIMENT!** **VŠECHNY ROTAČNÍ SEKAČKY, TRAKTORY, KŘOVINOŘEZY, kompletní AKU TECHNIKU, PLOTOVÉ NŮŽKY, ČERPADLA, TLAKOVÉ MYČKY, STRUNOVÉ SEKAČKY, všechen ZAHRADNÍ NÁBYTEK, VÍŘIVKY, veškeré GRILY, BAZÉNY a BAZÉNOVÉ PŘÍSLUŠENSTVÍ, ale také všechna ELEKTROKOLA, veškeré DÍLENSKÉ ELEKTRONÁŘADÍ, všechny HADICE, ZÁVLAHOVÉ PRVKY a mnoho dalšího.** Na této straně představujeme jen malou ukázkou.

ROTAČNÍ SEKAČKY Ve výprodeji všech 28 modelů (BENZINOVÉ, ELEKTRICKÉ, AKU)

MTF SP 42, BENZINOVÁ S POJEZDEM

41 cm
1,9 kW
60 l

- Výkonný agregát ST 120
- Centrální nastavení výšky sečení v 6 polohách
- Odolné šasi z prvotřídní oceli
- Optická signalizace zaplnění koše
- Snadno složitelné madlo
- Skvělá obratnost



Doporučená maloobchodní cena
9 290 Kč
Výprodejová cena
5 990 Kč

ZAHRADNÍ TRAKTORY

Ve výprodeji všech 12 modelů

Doporučená maloobchodní cena
94 900 Kč

Výprodejová cena
47 450 Kč



CROSSOVER T 103 / 15 H

103 cm | 7,5 kW | 220 l

- Hydrostatická-automatická převodovka
- Robustní šasi z prvotřídní oceli
- Elektromagnetická spojka sekačky Warmer
- Nastavení výšky sečení v 6 polohách (30-80 mm) bez nutnosti sesedat ze sedadla
- Mezinápravová sekačka se dvěma noži
 - Perfektní sběr trávy díky mimořádně krátkému, širokému a přímému odhozovému tunelu
- Skvělá stabilita
- Velmi malý poloměr otáčení
- Sekačka s antiskalповacími kolečky zabraňuje sdíráni trávníku na nerovnostech
- Komfortní sedadlo

AKU TECHNIKA

Ve výprodeji všech 47 modelů

Na výběr baterie s kapacitou 2 / 4 / 5 / 6 / 9 Ah

GREENWORKS G40 LM 35, 40 VOLTŮ

35 cm | až 70 min. | 40 l

- Stejnou baterii můžete použít i pro dalších 16 strojů řady Greenworks 40 V
- Na výběr baterie s kapacitou 2 Ah, 4 Ah nebo 5 Ah
- Centrální nastavení výšky sečení do 5 poloh
- Také možnost mulčování



Doporučená maloobchodní cena
6 690 Kč
Výprodejová cena
3 990 Kč



GREENWORKS G24 CS 25, 24 VOLTŮ

až 30 min. | 25 cm

- Stejnou baterii můžete použít i pro dalších 12 strojů řady Greenworks 24 V
- Beznáhradové napínání a automatické mazání řetězu
- Na výběr baterie 2 Ah a 4 Ah
- Mechanická bezpečnostní bezda



Doporučená maloobchodní cena
3 290 Kč
Výprodejová cena
2 290 Kč

AKU MINI PILA MTF CSAM 20-12T

NÁŠ TIP

- Vhodná na prořez stromů
- Automatické mazání lišty a řetězu
- Baterie 2 Ah a nabíječka součástí balení
- Napětí 20 V

Doporučená maloobchodní cena
3 990 Kč
Výprodejová cena
1 990 Kč



ŘETĚZOVÉ PILY Ve výprodeji všech 21 modelů (BENZINOVÉ, ELEKTRICKÉ, AKU)

BENZINOVÁ MTF CS 42 T

41,9 cm³ | 1,7 kW | 41 cm

- Prémiová řezná lišta Oregon
- Velmi dobré starty i za studena díky Primeru a pomocné pružině
- Automatické mazání řetězu, bezpečnostní brzda



Doporučená maloobchodní cena
5 990 Kč
Výprodejová cena
2 990 Kč

DRTIČE A ŠTĚPKOVAČE

Ve výprodeji všechny 4 modely

DRTIČ PATRIOT PC 2500

- Příkon 2 500 W
- Max. Ø větví 40 mm
- Vysoce odolné nože ze speciální oceli



Doporučená maloobchodní cena
6 650 Kč
Výprodejová cena
3 490 Kč

VERTIKUTÁTORY

Ve výprodeji všechny 4 modely (elektrické, benzínové)

MTF LSE 140 V, ELEKTRICKÝ

1 400 w | 32 cm

- Dva vyměnitelné válce (16 nožů, 20 pružin)
- Nastavení hloubky vertikutace ve 4 polohách



Doporučená maloobchodní cena
3 590 Kč
Výprodejová cena
1 690 Kč

Nakupovat můžete i na www.mountfield.cz

otevřeno i v neděli

Mountfield

■ Rozhovor

Odmítáme přesčas. Jestli nebudou politici jednat, hrozí odklady operací

Veronika Capáková
veronika.capakova@hn.cz



Hrozí, že v zimě přestanou tisíce lékařů sloužit dobrovolně přesčas v nemocnicích a tím se zpozdí plánované operace. A to proto, že i přes nesouhlas části zdravotníků sněmovna v úterý schválila úpravu zákona práce. Dnes může zaměstnavatel nařídít 150 hodin práce přesčas ročně, další přesčas nad tento rámec jsou dobrovolné. Právě dočasným navýšením těch dobrovolných – ze 416 na 832 hodin ročně – počítá přijatá novela. Předseda sekce mladých lékařů v České lékařské komoře Jan Přeada takovou změnu kritizuje s tím, že právě mladí lékaři jsou nyní do přesčasů tlačeni.

Kvůli změnám pravidel a snaze získat lepší pracovní podmínky a adekvátnější platy jednali zástupci mladých lékařů v pondělí s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem (TOP 09) a ministrem práce a sociálních věcí Marianem Jurečkou (KDU-ČSL). Přeada v rozhovoru pro HN uvádí, že mu s kolegy ale jednání přineslo větší frustraci. Zároveň líčí, kolik lékařů by mohlo v Česku kvůli novým pravidlům skončit.

Dříve jste řekl, že pokud vstoupí novela v platnost, část lékařů přestane od prosince dobrovolně přesčas sloužit. To stále platí?

Je to tak. Pro nás je tohle jasný signál, že nikdo nechce situaci řešit koncepčně. Chápeme a respektujeme důvody, proč to udělali, ale naopak si myslím, že oni by měli chápat a respektovat naše důvody, proč dobrovolně, ba dokonce nelegálně, ty přesčas dělat nechceme. V pondělí jsme měli schůzku s ministry Vlastimilem Válkem a Marianem Jurečkou, kde z naší strany padla jednoduchá otázka. Jaký je plán na následujících pět let, kdy má být novela platná, abychom s přesčasem cokoli udělali a dostali se zpátky na 416 hodin? Na tohle nám nebyl schopen nikdo odpovědět. A pro nás to bylo jasným signálem, že to jen odkládají. My to ale řešit chceme, budeme, a pokud se tím nechtějí zabývat, vyřešíme to sami. A to tak, že začneme pracovat legálně. A nic nad rámec toho.

Jedná se ale o dobrovolné přesčas a lékaře přece nikdo nenutí je dělat.

Vy jste postavený před rozhodnutím, jestli budete dělat něco ilegálně a získáte atestaci, anebo tu atestaci mít nebudete, ale budete pracovat v legalitě. A tohle se děje. Přišly nám tisíce příběhů. Jeden například z pražské nemocnice na Královských Vinohradech, kde chtěli „sekundáři“, tedy mladí lékaři, chodit domů po službě. Troufli si vydobýt pravomoc, že po 24 hodinách v práci by šli domů, aby nemuseli unavení někoho operovat nebo ošetřovat. Vedení si je prý zavolalo do přednáškové místnosti, zeptalo se, kdo chce chodit domů po 24 hodinách práce. Pět lidí se přihlásilo. Odpověď byla, že nepůjdou k atestaci. Chce ještě někdo chodit domů po službě? Problém vyřešen. Takže asi takové dobrovolnosti jsme vystaveni. Navíc nejde jen o tento faktor.

Co ještě hraje roli?

Jako mladý lékař nemáte možnost si vydělat více než 170 korun na hodinu, které vám garantuje stát. Nemáte možnost si vydělat jakkoliv jinak, než že v té práci budete třeba dvakrát déle. Neexistuje, že byste měli příplatek za cokoli. Pokud chcete brát více než 33 tisíc korun čistého za práci, která je už v momentě po dokončení školy specializovaná, tak prostě musíte sloužit navíc. A třetí věc je kolegalita, že spousta doktorů je pod tlakem, protože když nevezmou službu, tak to za ně musí odsloužit kolega.

O kolik lékařů, kteří se k vám připojí k bojkotu přesčasů, se jedná?

Dohromady asi o 5,5 tisíce lidí. Samozřejmě se bavíme o těch, kteří se k tomu přihlásili, a teď budeme sčítat ty, kteří to reálně udělají.

Jde jen o mladé lékaře?

Zdaleka ne. Hodně starších lékařů nám vyjádřilo podporu tím, že se do akce zapojí. Už jen kvůli tomu, aby budoucí generace mohla pracovat už normálně, tedy legálně za normálních pracovních podmínek. Spousta starších lékařů nám říká, že je jim líto jen jedna věc, a to, že se tohle už nevyřešilo před 20 lety.

Řešíte to nějak i se samotnými nemocnicemi?

Naše aktivita je transparentní, všichni o ní vědí a několik ředitelů nemocnic už s námi

komunikovalo. Mimo jiné třeba ředitel Miloš Ludvík z motolské nemocnice nebo ředitel Michal Čarvaš z Prachatic, kteří byli také s námi na jednání s ministry. Na setkání ale zároveň otevřeně přiznali před ministry, že v jejich nemocnicích se zákoník práce porušoval a novela na tom nic nemění, bude se tak dít dále. (Své tvrzení dokládá Přeada nahrávkou z jednání – pozn. red.)

Vy jste už zmínil, že jste měl v pondělí jednání s ministry Jurečkou a Válkem. Slíbili vám něco?

Přislíbili nám kroky, které jsou poměrně nedostatečné nebo bagatelizují, až popírají reálný stav. Jedna věc je to, jak je to nastavené papírově, a druhá věc je, jak se to kontroluje a dodržuje. Některé jejich nabídky ale rádi využijeme. Třeba hlásit inspektora práci místa, ve kterých se porušuje zákoník práce. Momentálně máme seznam asi 200 takových pracovišť v celém Česku a několik dalších stovek jednotlivých oddělení od několika tisíc lékařů, které velmi rádi předáme.

Naše argumenty v zásadě nebyly příliš vyslyšeny nebo byly označeny, že jsou to zkušenosti jednotlivých lékařů a že se systémově tak neděje. Výpovědi asi 5,5 tisíce lidí, kteří nám napsali, svědčí o tom, že je to naopak systémová věc a to, že nějaký jedinec má podmínky dobré, je už v českém zdravotnictví spíše výjimka (ministři už veřejně odmítli kritiku Přeada a jeho kolegů s tím, že nemocnicím dají instrukce, jak postupovat u přesčasů, a budou řešit, jak předejít nátlaku na mladé lékaře – pozn. red.).

Bagatelizace byla na schůzce ze strany ministrů?

V podstatě ano. Říkali, že nevědí, že by se něco takového dělo, a ať jim to tedy okamžitě nahlásíme. Na to jsme odpověděli, že tady máme dva představitele nemocnic v Česku, kteří se jim otevřeně přihlásili k tomu, že se zákoník práce v jejich zdravotnických zařízeních porušuje. Na to nikdo neodpověděl. Když ředitel Motola prohlásí, že tam mají 2000 hodin přesčasů a že to lidé dělají, protože chtějí, a že ví, že to je ilegální, a ministr tam sedí a nic nedělá, tak

opravdu nevím, jestli má vůbec smysl se dál nějak bavit. Chronicky přetěžovaný personál ohrožuje bezpečnost pacienta.

K čemu navýšení přesčasů povede?

Povede to k tomu, že spousta lidí se naštve a odejde. Měli pocit, že se situace má a bude řešit, teď mají jistotu, že minimálně dalších pět let nebude. Už prostě čekají nechtějí. Ve chvíli, kdy sloužíte 150 hodin přesčasů měsíčně, sloužíte dva víkendy, třeba deset 32hodinových služeb za měsíc, tak vám z toho volného času moc nezbyvá. Pokud chtějí naši zákonodárci vrátit klín mezi naší prací a rodinou, tak to je boj, který nemohou vyhrát.

Kolik lékařů by mohlo s profesí skončit?

Z původně čtyř tisíc lékařů, kteří se do výzvy zapojili, nad tím přemýšlely nízké desítky procent. Obávám se ale, že za poslední dny to číslo vzroste.

Váš odmítavý přístup může vést v Česku k omezení zdravotní péče. Počítáte s tím, že se může stát, že najednou bude méně dostupná?

K omezení zdravotní péče povede v první řadě to, že s námi nikdo nebude chtít jednat. V tenhle moment si troufám tvrdit, že to výrazně změní způsob, ve kterém budou muset nemocnice v prosinci operovat. Nemyslím si, že by žádná akutní záležitost nebyla vyřešená, ale veškerý personál bude muset být přesunut do akutní péče a všechno plánované asi bude muset být odloženo. Doufám, že 1. prosince budeme všichni pracovat tak, jak máme, ale nikdo nás nemůže nutit žádným mechanismem pracovat ilegálně.

Jak se tahle situace dá podle vás řešit?

Jedna věc je zastropovat přesčas tam, kde jsou, aby měli lékaři aspoň legální podporu v tom, kdyby je někdo nutil dělat více. Druhá věc je, aby se kontrolovalo dodržování zákoníku práce v českých nemocnicích, a třetí věc je zajištění adekvátního příjmu v základní pracovní době. Pokud by ho lékař měl, nebyl by ekonomicky nucený do přesčasů. Jsou to věci, které se dají změnit velmi rychle.



Předseda mladých lékařů Jan Přeada říká, že má s kolegy seznam asi 200 zdravotnických pracovišť, kde se porušuje zákoník práce. K jejich výzvě proti možnému nárůstu přesčasů se zatím připojilo zhruba 5,5 tisíce lékařů, tedy asi pětina z 20 tisíc nemocničních doktorů a doktorek. Foto: HN – Lukáš Bíba

■ Reality

V Brně začala výstavba čtvrti za více než čtyři miliardy. Nabídne přes tisíc bytů a bude téměř bez aut

Adam Kotrbatý
adam.kotrbaty@hn.cz



Pod 14 letech startuje v Brně jeden z největších tamních developerských projektů. Společnost Trikaya ve středu zahájila stavbu nové čtvrti Pod Hády na severovýchodě města. Firma zde postupně vybuduje přes tisíc bytů za více než čtyři miliardy korun. První z nich by chtěla dostávat v roce 2025, celkem však výstavba zabere více než šest let. Na konci projektu by podle Trikayi mělo být bydlení postavené i s ohledem na ekologii.

Čtvrť Pod Hády bude na místě, kde na konci komunistického režimu začala růst továrna společnosti Ergon na výrobu zdravotnických pomůcek. Podnik však po revoluci zkrachoval a prostory zůstaly prázdné. Trikaya koupila pozemek v roce 2009.

„Tehdy jsem investorům sliboval, že do tří let začneme stavět. Místo toho jsme čekali 14 let,“ říká výkonný ředitel Trikayi Dalibor Lamka. Důvodem, proč se výstavba protáhla, jsou podle Lamky složité povoloovací procesy a komplikovaná jednání s úřady. Brněnští zastupitelé odsouhlasili projekt nové čtvrti teprve až loni, letos v červnu získal developer stavební povolení na první etapu.

Čtvrť Pod Hády bude s více než tisícem plánovaných bytů na pozemcích o rozloze 6,5 hektaru druhým největším developerským projektem v Brně. Nabídne také komerční prostory pro obchody a restaurace. Větší plochu ve městě zastaví už jen skupina CPI Property Group miliardáře Radovana Vítky. Ta se chystá proměnit areál bývalé Zbrojovky v Židenicích. Na 22,5 hektaru tam postaví multifunkční čtvrť s 2500 byty a kanceláři.

Trikaya plánuje byty ve svém projektu začít prodávat koncem září. Jejich cena by se měla pohybovat kolem brněnského průměru, tedy asi 127 tisíc korun za metr čtvereční. Nejlevnější nemovitosti mají vyjít na 118 tisíc korun za metr čtvereční. Pro představu, případný 70metro-

vý byt by tak stál zhruba 8,5 milionu korun. Ve srovnání se stejně velkými průměrnými novými byty v Praze je to asi o dva miliony méně.

Developer chce výstavbu financovat hlavně skrze svůj investiční fond. Lamka nicméně připouští, že fond neposkytne dostatečné množství peněz na pokrytí všech nákladů. Zbytek tak mají pokrýt další nástroje typu úvěrů od bank, případně dluhopisů. Ty už Trikaya v minulosti využila na zaplacení některých přípravných prací.

V jejich rámci firma musela nejen navrhnout projekt na papíře, ale také připravit pro budoucí výstavbu samotný pozemek. Oproti jiným majitelům brownfieldů měla výhodu, že zamýšlená továrna nikdy nebyla v provozu. Nemusela se tak vypořádávat s ekologickou zátěží a čistit zamořené území. Demolice starých budov vyšla skupinu podle Lamky na vyšší desítky milionů korun.

Trikaya se stavbou a prodejem bytů začíná v době, kdy kvůli drahým a hůře dostupným hypotékám opadla poptávka kupců. Sama skupina už přes 10 let sbírá data o prodejích nových bytů. Všichni developéři na brněnském trhu podle nich v letošním prvním pololetí udali 213 bytů, loni to za stejnou dobu bylo 453 bytů. Firma stále věří, že dokáže byty prodat běžným zájemcům. Projekt prezentuje jako bydlení pro rodiny. Lamka však nevylučuje, že v budoucnu by se mohl například dohodnout s některým investorem na prodeji celého domu, který by kupec následně provozoval jako nájemní bydlení.

Navzdory současným problémům s nízkým zájmem o byty a drahými úvěry Trikaya nepřemýšlela, že by projekt odložila a počkala, až se zájem kupců zvýší. „Vzhledem k tomu, že jsme pozemky kupovali už před několika lety, nebyly pro nás náklady tak smrtící jako pro developery, kteří kupovali projekty například před třemi

~
Na pozemcích o rozloze 6,5 hektaru bude čtvrť Pod Hády druhým největším developerským projektem v Brně.

nebo čtyřmi lety. Proto máme prostor stavět i v době, kdy po nás banky požadují vysoké úroky,“ konstatuje Lamka.

Podle Víta Hradila, hlavního ekonoma společnosti Cyrrus, bude útlum trhu ještě pár měsíců pokračovat, postupně ale dojde k oživení. To přijde ve chvíli, kdy Česká národní banka sníží úrokové sazby a banky následně zlevní hypotéky. „Nemovitostní horečku očekávám přibližně v období let 2024 až 2026,“ říká Hradil.

Trikaya označuje svůj nový projekt za takzvanou modrozelenou čtvrť, tedy území stavěné s ohledem na ekologii. Slibuje, že ulicemi bude jezdit jen minimum aut a prakticky

žádná na nich nebudou parkovat. K dispozici bude pouze několik míst pro návštěvníky, záchranáře nebo hasiče. Stálí obyvatelé budou mít k dispozici stání v podzemních garážích. Tranzitní doprava má pak novou čtvrť zcela objíždět.

Součástí projektu bude také energeticky úsporné osvětlení nebo systémy pro zachytávání dešťové vody. Nové čtvrti mají dominovat zelená prostranství a zahrnovat bude střešní zahrady nebo fotovoltaické panely na domech. Podobná koncepce není novinkou, v pražských Modřanech podle ní teď staví třeba skupina Skanska.



Pod Hády Nová brněnská čtvrť chce dbát na ekologii. Dominovat v ní bude zeleň, kterou obyvatelé najdou v ulicích i na střeších. Foto: Trikaya

Inzerce



ekonom
KONFERENCE

SPOJKA KARLÍN
25. 10. 2023
9:00

ekonom.cz/ref

PRONÁJMY

DOSTUPNÉ BYDLENÍ

VÝSTAVBA BYTŮ V REGIONECH

■ Reality

Miliardář Pražák při chuti. U O2 areny koupil rozsáhlý průmyslový areál, kde vznikne nová čtvrť

Pavel P. Novotný
pavel.novotny@hn.cz



Pardubická chemička Synthesia, vydavatelství Mafra a teď také nová pražská čtvrť. Dosud spíše nenápadný investor Karel Pražák, vládce rozvětvené skupiny Kaprain, v posledních týdnech dohláhl několik mimořádných obchodů.

Aktuálně posiluje své postavení v oblasti pražských realit. Před několika dny totiž úspěšně dotáhl nákup rozsáhlého území v sousedství libeňské O2 areny. Podle plánů Prahy 9 by v této lokalitě měla vyrůst úplně nová čtvrť se stovkami bytů, kancelářemi a obchody.

Jde o pozemky pod průmyslovým areálem Howden ČKD Compressors o rozloze přes pět hektarů. Kaprain uspěl ve výběrovém řízení, které od loňského roku zajišťovala poradenská společnost Colliers International. Zájem o lokalitu měla podle dřívějších informací také investiční skupina Penta, jež patří k nejvýznamnějším developerům v centrálních částech Prahy a se kterou Pražák v jiných částech Prahy spolupracuje. Cenu obchodu zúčastněné strany nechtěly komentovat, ale podle odhadů z trhu šlo o vyšší stovky milionů korun.

Právě na pomezí pražské Libně a Vysočan Pražák, někdejší krizový manažer PPF a blízký spojenec Petra Kellnera, koncentruje nemalou část svých developerských zájmů. Nedávno zde otevřel velký kancelářský objekt Harfa Business Center, kam se stěhoval část svých firem a také vedení Kaprainu. Ze svých kanceláří bude dohlížet na rozvoj celé lokality v okolí metra Českomoravská a O2 areny.

Aktuální obchod s americkým průmyslovým koncernem Howden z něj dělá jednoznačně největšího vlastníka zdejších pozemků. Už nyní mu tady patří řada nemovitostí, kromě zmiňované kancelářské budovy také věžáky na ulici Českomoravská, kde sídlí telekomunikační společnost Ce-

tin a kliniky Iscare. Pozemek, který teď získává od Američanů, má rozlohu 54 tisíc metrů čtverečních. Je zastavěn nepoužívanou výrobní halou po ČKD. Výrobu kompresorů ze zdejšího závodu přesunul Howden v roce 2019 do nového areálu u obce Nehvizdy ve Středočeském kraji. Potenciální výstavba počítá až se 160 tisíci metry podlahových ploch.

„Na rozvoji pražské Harfy se podílíme už od roku 2016, sami zde sídlíme a doma je tu i do skupiny patřící hokejová Sparta. Jsme proto velmi rádi, že budeme jedním z hlavních tahounů rozvoje celé čtvrti,“ uvedl pro Hospodářské noviny šéf skupiny Kaprain Marcel Dostal.

54 tisíc m²

■ Taková je rozloha areálu v Praze 9, který skupina Kaprain Karla Pražáka koupila od americké společnosti Howden.

Nákup pozemků byl s Američany dotažen před několika dny a změnu vlastníka už potvrzuje také zápis v katastru nemovitostí.

Druhým významným zdejším hráčem je spřátelená skupina PPF, již kromě O2 areny patří také hotel Stages a některé přilehlé pozemky v okolí. Právě spolupráce radnice Prahy 9 se skupinami Kaprain a PPF bude pro budoucí rozvoj zásadní.

Dostal nechtěl spekulovat ani o časovém horizontu bourání starého závodu a budoucí výstavby. Klíčové teď budou jednání s městem a také nová podoba územního plánu.

„V úzké spolupráci s městskou částí tu vybudujeme plnohodnotnou a moderní čtvrť, která nabídne příjemné bydlení i místo k práci a od-



Bývalé ČKD Kompresory Karel Pražák dotáhl velkou realitní operaci v sousedství pražské O2 areny. Od amerických vlastníků kupuje rozsáhlý výrobní areál někdejšího ČKD Kompresory.
Foto: HN - Honza Mudra

počinku. Rozhodně v ní nebude chybět bohatá nabídka služeb, obchodů nebo občanské vybavenosti a zeleně. Uvědomujeme si, že budeme vytvářet nové srdce Prahy 9, a tuto výzvu bereme velmi vážně,“ dodal Dostal.

Praha 9 a její starosta Tomáš Portlík si loni nechali vypracovat urbanistickou studii od renomované kanceláře Qarta Architektura, která se významně podílela na nové podobě Karlína. Ta načrtla celkový rozvoj lokality od vestibulu metra Českomoravská po ulici Freyova na východě. Studie zde počítá s výrazně nižší zastavěností, s velkým procházejícím bulvárem s městskou zelení a výškovými kancelářskými i bytovými budovami.

„Právě díky výškovým dominantám získá toto území dostatek ploch

pro veřejné funkce. Směrem k O2 areně zůstane zachován další volný prostor, například pro pořádání kulturních akcí nebo farmářských trhů,“ stojí mimo jiné ve zmiňované studii.

Ve hře může být i nákup dalších zajímavých pozemků v okolí. V bloku u Pražákových nemovitostí se třeba nachází další původně průmyslový areál, který teď obývá a vlastní společnost Auto Kelly Real. O dalších pozemkových akvizicích ale zástupci Kaprainu nechtějí spekulovat.

Pro finančníka Karla Pražáka však nejde zdaleka o jediný velký realitní projekt v Praze a okolí. Nedávno dohláhl rekonstrukci někdejší budovy Mezinárodního svazu studentstva v Pařížské ulici, ze které vytvořil luxusní bytový dům, společně s Pentou

staví v Dejvicích bytový projekt Victoria Palace a podílet se bude na rozvoji dalšího území v okolí Vítězného náměstí, takzvaného čtvrtého kvadrantu. U ruzyňského letiště mu patří rozsáhlý obchodně-zábavní areál POP Airport a loni převzal také velký rezidenční a golfový projekt Oaks Prague.

Skupina Kaprain vlastní aktiva v hodnotě přes 40 miliard korun a v roce 2022 dosáhla zisku více než 3,5 miliardy korun. Kromě nemovitostí tvoří její páteř zejména ústecká chemička Spolchemie, producent pryžových výrobků Rubena či odpadová společnost AVE CZ. A pokud vše půjde podle plánu, brzy se mezi ně zařadí chemičky Synthesia a mediální dům Mafra.

Inzerce

HN062650

dnyAI 2023

Objevte umělou inteligenci ve vašem světě

www.dny-ai.cz



Brno 9.—15. 10.

Piizeň 16.—22. 10.

Ostrava 23.—29. 10.

Praha 30. 10.—5. 11.

Generální partner:

PPF

des-
ignblok
23

Designblok 4. – 8. 10. 23

Prague International Design Festival
www.designblok.czVeletržní palác Národní galerie Praha
Uměleckoprůmyslové museum v Praze
Míčovna Pražského hradu

23

Partneři: AGC Glass Europe, Víno Šilová **Partneři výstavních lokací:** Národní galerie Praha, Správa Pražského hradu, Uměleckoprůmyslové museum v Praze **Oficiální dodavatelé:** Almanac X Alcron Prague, Don Papa, GoOut, Make-Up Institute Prague, San Pellegrino / Acqua Panna, Tiskárna H.R.G., Toni&Guy, Warehouse #1 **Mediální partneři:** ARCHITECT+, ART ANTIQUES, Atrium, Deník N, Designum, EARCH.cz, ELLE Decoration, Hospodářské noviny, Marianne Bydlení, Proč ne, Radio 1, SaB, TOP Fashion

Designblok Cosmos
vznikl za podpory:CZECH
DESIGNde
zeen

dolcevita

ELLE

Forbes

nova

RESPEKT

VOGUE

HYUNDAI
MINISTERSTVO
KULTURY

■ Právo

Nejlepší podnikoví právníci převzali ocenění

Martin Knížek

martin.knizek@economia.cz

Unie podnikových právníků vybírala už podvanácté nejlepší firemní experty z právnické profese. Na slavnostním večeru ve středu 13. září v pražské Občanské plovárně si převzalo ocenění Podnikový právník celkem šest laureátů v pěti kategoriích. „Odborná porota vybírala ze 119 nominací. Je vidět, že naše profese se může pochlubit velkým množstvím prvotřídních odborníků i mladých perspektivních nadějí. Z toho mám velkou radost. Všem laureátům gratuluji,“ prohlásila Marie Břejchová, prezidentka Unie podnikových právníků ČR a současně předsedkyně poroty.

V kategorii Podniková právní kancelář získaly ocenění hned dva týmy: T-Mobile Czech Republic a innogy. Právní kancelář společnosti T-Mobile má velmi zkušené právníky a působí současně v Česku i na Slovensku. „To umožňuje přeshraniční koordinaci vybraných právních témat a sdílení know-how. Při spolupráci s kolegy z poboček v Evropě a v Americe se ukazuje vysoká odbornost a rozsáhlé znalosti celého právního týmu. Výborně tak reprezentuje jméno českých podnikových právníků na mezinárodní úrovni,“ zdůvodnil udělení ocenění porotce Vladimír Krasula.

Kvalitní personální obsazení a dynamika právního útvaru přesvědčily porotu také v případě společnosti innogy. „Vývoj této podnikové kanceláře je úctyhodný. Během několika let vytvořila skvěle fungující právní oddělení plné odborníků, které patří mezi špičku. Zajistit bezproblémové fungování tak velké společnosti, jako je innogy, není nic jednoduchého. Navíc v odvětví energetiky, které v posledních letech provází turbulentní vývoj,“ ocenila porotkyně Jitka Hlaváčková.

V kategorii Občanské právo uspěla Monika Potěšilová, která se ve společnosti Notino specializuje zejména na právní vztahy k nemovitostem a smluvní agendu. „Porota ocenila její široký rozhled, komplexnost a všestrannost. Své kvality prokázala již při úspěšném budování českého a slovenského právního oddělení ve společnosti Deichmann. Oceňuji její nadšení a odhodlání, s jakým k právu stále přistupuje,“ vysvětlila porotkyně Jitka Frischholzová.

Podnikovým právníkem 2023 v kategorii Compliance (dodržování všech pravidel – pozn. red.) se stal Vladan Rámiš z mediální skupiny Mafra. Porota ocenila mimo jiné jeho aktivní působení v mnoha spolcích a publikační činnost. „Oblast compliance ve sféře mediálního trhu není jednoduchá, ale Vladan Rámiš zvládá svoji práci podnikového právníka s přehledem už více než 20 let. Jeho znalosti v oblasti ochrany osobních údajů jsou opravdu unikátní,“ uvedl porotce Vladimír Valenta.

Mezi mladými právníky do 40 let, jimž je určena kategorie Perspektiva, zabodovala Kristýna Tranová z IT společnosti JetBrains. „Velmi dobře si rozumí s moderními technologiemi, ve své práci cílí především na efektivitu a soustřeďuje se i na další vzdělávání. O své zkušenosti se neváhá podělit i na workshopech. To vše jsou střípky, které podle nás dávají dohromady ideálního mladého podnikového právníka,“ řekl rozhodnutí poroty Klára Novotná, viceprezidentka unie.

V kategorii IT a technologické právo si ocenění odnesl Simeon Popov ze společnosti Siemens Energy. „Je velmi aktivní v různých spolcích, působí v akademické sféře a pravidelně píše odborné články a poskytuje rozhovory o energetice. Spolu s dalšími členy naší unie se snaží zlepšit právní a podnikatelské prostředí nejen prohlubováním znalostí v oblasti práva, ale i při samotné tvorbě či změnách právních předpisů v legislativním procesu,“ uvedl porotce Ondřej Kramolíš.



Podnikoví právníci roku – zleva Vladimíra Chlandová z firmy T-Mobile, Josef Benda z innogy, prezidentka Unie podnikových právníků Marie Břejchová, Vladan Rámiš z mediální skupiny Mafra, Kristýna Tranová z JetBrains, Simeon Popov ze Siemens Energy a Monika Potěšilová ze společnosti Notino.
Foto: HN –Václav Vašků

Laureáti ocenění Podnikový právník 2022

Podniková právní kancelář **T-Mobile Czech Republic**

V současné době čítá tento tým 26 členů s právním vzděláním a je doplněn o další specialisty na regulaci a compliance. Zabývá se širokým spektrem otázek z oblasti korporátního, smluvního, pracovního a trestního práva, včetně řešení právních sporů a poskytování právního poradenství. Rovněž zajišťuje soulad společnosti se specializovanými právními předpisy v oblasti elektronických komunikací a nákup a hospodaření s kmitočtovým spektrem pro mobilní a jiné bezdrátové služby.

Compliance **JUDr. Vladan Rámiš, Ph.D.**

Patří k nejzkušenějším podnikovým právníkům a v právním úseku mediální skupiny Mafra pracuje více než 22 let. Zabývá se především mediálním právem, regulací digitální oblasti, IT právem a ochranou osobních údajů. Je spoluzakladatelem a předsedou Spolku pro ochranu osobních údajů, místopředsedou Evropské federace pověřenců pro ochranu osobních údajů. Je členem Unie podnikových právníků a také Unie vydavatelů nebo Sdružení pro internetový rozvoj. Navíc je členem arbitrážní komise Rady pro reklamu.

Podniková právní kancelář **innogy**

Útvar Legal & Compliance společnosti innogy se jako interní právní oddělení začal ve skupině RWE (od roku 2016 skupina innogy) utvářet v září 2011. Z původních dvou zaměstnanců se rozrostl na 17členný tým. Útvar řeší veškeré právní záležitosti, zejména v oblastech občanského a obchodního práva, komplexní smluvní agendu, správu majetkových účastí, problematiku compliance, koordinaci a archivaci smluv, plných mocí a pověření všech společností skupiny innogy, jakož i zajištění problematiky přípravy a koordinace SLA smluv.

Perspektiva **Mgr. Kristýna Tranová**

Aktuálně působí v IT společnosti JetBrains, kde řeší digitalizaci, zefektivňování a implementaci procesů v rámci právního oddělení, dále pak komerční a produktovou agendu či smlouvy s dodavateli. V minulosti byla externí poradkyně na ministerstvu zdravotnictví, kde se zabývala veřejným zdravotním pojištěním. Poté zaměřila do mezinárodní advokátní kanceláře Allen & Overly, kde se věnovala korporátní agendě, litigacím, pracovní právní agendě a kapitálovým tržím.

Občanské právo

Mgr. Ing. Monika Potěšilová

Po absolvování Masarykovy univerzity působila na Magistrátu města Brna. V roce 2013 zamířila do společnosti Deichmann, kde vybudovala právní oddělení pro Česko i Slovensko. Nyní pracuje třetím rokem ve společnosti Notino, kde se specializuje na občanské právo, zejména na právní vztahy k nemovitostem a smluvní agendu. V oblasti nájemních smluv pro podnikatelské prostory je v Notinu považována za předního odborníka. Do budoucna by se chtěla více zaměřit na oblast compliance.

IT a technologické právo

Mgr. Simeon Popov, MBA, LL.D.

Ve společnosti Siemens Energy se zaměřuje na právní oblast, která se vztahuje jak na stávající, tak na nové technologie související především s obnovitelnými zdroji, snížením podílu emisí nebo softwarem pro řídicí systémy distribuce energie nebo kontrolní systémy pro regulaci výkonu a spotřeby energie. Je členem odborných skupin ve firmě zaměřených například na kybernetickou bezpečnost, umělou inteligenci nebo bezpilotní vzdušné systémy. Kromě toho působí na Varšavské univerzitě managementu, je rozhodcem u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR či členem poradního orgánu Svazu průmyslu a dopravy ČR.

ČLÁNEK VZNIKL VE SPOLUPRÁCI S

■ Technologie

iPhone 15 s „revolučním“ konektorem USB-C má zachránit rozpočet Applu

Otakar Schön
otakar.schon@hn.cz



Absolutně skvělé, neuvěřitelné a uhlíkově neutrální. Takové jsou nové produkty Applu slovy jeho šéfa Tima Cooka. Nejhodnotnější firma na světě představila novou generaci chytrých hodinek Apple Watch Series 9 a telefony řady iPhone 15 a iPhone 15 Pro, které mají konečně konektor USB-C. Stejný konektor, jaký Apple používá ve svých ostatních produktech už léta.

Apple letos šetřil s novými funkcemi, a tak se soustředil na vlastnosti, které osloví mladé zákazníky – jednoduchost a ochranu životního prostředí s návštěvou „matky země“ a oznámením, že nová generace Apple Watch je první zařízení firmy vyráběné s nulovými emisemi. Apple dokonce vyrovná i spotřebu elektřiny na nabíjení hodinek.

Apple si ve své prezentaci nechal to nejlepší na konec: iPhone 15 Pro a iPhone 15 Pro Max jsou tradičně nejlepší telefony, jaké Apple kdy vyrobil. Nově mají titanové tělo s konstrukcí vstřícnější k opravám, akční tlačítko, kterému lze přiřadit různé funkce, a celý telefon je menší díky tenčím rámečkům kolem obrazovky. Nakonec Apple podle očekávání přidal i konektor USB Type-C s podporou až dvacetkrát rychlejšího přenosu dat kabelem z telefonu do počítače nebo externího disku.

Vlajkovou lodí je větší iPhone 15 Pro Max, který k uvedeným změnám přidává také periskopický teleobjektiv s pětinašobným přiblížením. Apple ho označil za unikátní, ale konkurence už nabízí i optiku s desetinásobným přiblížením.

Novým telefonům Apple umožnil také snímat makrozáběry z malé vzdálenosti, dokážou i využít širokoúhlý a ultraširoký fotoaparát v tandemu k natáčení 3D videa. Tato funkce má jediný smysl – dodat obsah pro chystaný systém virtuální a rozšířené reality Apple Reality Pro.

Novinkou je i možnost natáčet v produkčním videoformátu ProRes v rozlišení 4K se 60 snímků za sekundu. Vylepšení se dočkal také noční režim, ve kterém půjde nově pořizovat i portrétní snímky. Další změnou je výchozí nastavení fotografií – iPhone Pro budou snímky pořizovat automaticky v plném rozlišení 48 Mpx. Tyto funkce těží z nového procesoru Apple A17 Pro, který se kromě nových technologií dočkal také změny jména, doposud Apple označoval své mobilní procesory jako Apple Axx Bionic.

Nová čipová sada obsahuje dvakrát výkonnější jádra pro zpracování úloh spojených s umělou inteligencí, použít je lze také pro podporu fyzikální simulace světla v mobilních hrách. Výkon dvou nejvýkonnějších procesorových jader se meziročně zvýšil o 10 procent a úsporná jádra pak podle Applu nabízí třikrát větší výkon při stejné spotřebě než konkurenční čipy pro telefony s Androidem. U grafických jader pak dochází ke zvýšení o pětinu. Tyto relativně malé změny bez problémů zajistí Applu pozici nejvýkonnějších telefonů na trhu.

Paradoxní na novém čipu s podporou standardu USB 3.0 je, že Apple k profesionálnímu telefonu přibaluje kabel, který zvládne pouze rychlosti standardu USB 2.0. Zájemci o dvacetinásobně rychlejší stahování dat nebo ukládání videa ve 4K v reálném čase na externí disk si budou muset připlatit pár korun za kabel – černý „Kabel Thunderbolt 4 (USB-C) Pro (1m)“ prodává Apple za 1990 korun. Neznačkový přijde na dvě stovky.

Přidání konektoru USB Type-C prezentoval Apple jako skvělou zprávu pro uživatele, kterým umožní například připojení externích úložišť a dalších zařízení se stejným konektorem. Zamlčel ale, že ke změně konektoru ho

až dvěma tisíci nity, to je dvojnásobek světla ve srovnání s loňským rokem.

Základní iPhone se také dočkaly s ročním zpožděním nového hlavního fotoaparátu se 48MPx snímačem. Kromě ultraširokého objektivu pak iPhone 15 slibují také dvojnásobný teleobjektiv v optické kvalitě – to je marketingové označení pro digitální zoom výřezem ze senzoru – fotografie se pořídí v plném rozlišení 48 Mpx a procesor snímek ořízne z poloviny plochy senzoru.

Apple přidal také nový bezdrátový čip pro komunikaci na krátkou vzdálenost, který umožní majitelům nových telefonů vyhledávat založená sluchátka nebo kamarády v davu – na trojnásobnou vzdálenost ve srovnání se staršími modely.

Podle očekávání dostaly iPhone 15 loňský procesor z mobilů iPhone Pro – Apple A16 Bionic, který stále patří k nejvýkonnějším na světě, lepší je jen nový Apple A17 Pro. Výkon staronového procesoru Apple využije například pro odstínění okolního hluku při telefonních hovorech.

Z prezentace to ale vypadá, že tuto funkci je nutné aktivovat ručně, místo aby ji mozek telefonu aktivoval automaticky podle úrovně okolního hluku.

Apple pro iPhone 15 a 15 Pro také rozšiřuje možnosti satelitní komunikace. K nouzovému signálu SOS odeslanému přes satelity přidává pro uživatele v USA možnost zavolat si mimo dosah mobilních sítí pomoc k rozbitému autu – službu nabízí se společností AAA

Předobjednávky začnou v pátek 15. září a prodej Apple zahájí o týden později.

Hodinky s malými změnami

Nejpopulárnějšími hodinkami na světě jsou ty od Applu, ani Swatch se jim v prodeji nemůže rovnat. Nová, devátá generace ale nepřináší žádné revoluční změny nebo nové funkce spojené s monitorováním zdravotního stavu, kterým Apple vždy věnoval největší pozornost.

Také u letošního představení novinek připomínal případy, kdy chytré hodinky dokázaly zachránit uživateli život díky včasnému rozpoznání zdravotních problémů, včetně fibrilace srdečních síní.

Nové hodinky tak nabídnou hlavně vyšší jas displeje – na sluníčku až 2000 nitů místo loňského tisíce. Apple slibuje také plynulejší chod a rychlejší odezvu díky čipu Apple S9 SiP.

Výdrž baterie, nejkritizovanější vlastnost hodinek od Applu, zůstává meziročně stejná – až 18 hodin.

Nový procesor umožní také přímo na hodinkách bez telefonu a připojení k internetu používat Siri s rychlejšími a údajně přesnějšími odpověďmi. Apple plánuje brzy přidat také funkci Health Queries, možnost zeptat se hlasovým příkazem na informace o kvalitě spánku, tepové frekvenci a dalších zdravotních a fitness datech z hodinek. Tato funkce ale bude omezená zatím pouze na angličtinu a mandarínskou čínštinu.

Hodinky díky nové čipové sadě dostanou také podporu pro ultra-wideband komunika-



Novinky jsou zde Apple do nových iPhoneů přidal lepší fotoaparát a nechtěný konektor USB Type-C. A šéf podniku Tim Cook nešetřil při prezentaci superlativy. **Foto: Apple**

donutila Evropská unie svými pravidly pro napájecí konektory elektronických zařízení.

Telefony se začnou prodávat 22. září. Cena iPhone 15 Pro se 128 GB prostoru pro data bude začínat na 29 990 korunách. iPhone 15 Pro Max s optickým teleobjektivem a 256GB úložištěm se bude prodávat od 35 990 korun. Očekávané zdražení tak vlastně nepřišlo, Max stojí stejně jako loni se stejným úložištěm, i když Apple používá dražší materiál a přidal nový fotoaparát.

Patnáctka s dynamickým ostrovem

iPhone 15 a iPhone 15 Plus se dočkaly také citelného, byť očekávaného vylepšení. Hlavní změnou je „průstřel“ displeje, kterému Apple říká dynamický ostrov.

Větším zlepšením je ale zvýšení jasů. Nové iPhone při přehrávání HDR videa umí svítit jasně 1500 nitů a na sluníčku se displej rozzáří

jako dodavatelem a první dva roky používání jsou v ceně telefonu.

I základní iPhone mají místo tradičního konektoru Lightning standardní zdířku USB Type-C. Apple tuto vynucenou změnu doprovází představením nové verze sluchátek Apple AirPods Pro 2 s USB Type-C konektorem – nebude ale prodávat samostatně krabičku s novým konektorem, zájemci si budou muset koupit celá nová sluchátka.

Telefony se dočkaly také změny designu. Apple u všech čtyř variant zaoblil hrany, základní iPhone pak dostaly plně probarvené sklo kolem fotoaparátů.

iPhone 15 a 15 Plus budou dostupné v pěti barevných variantách s cenou 23 990 za základní model s úhlopříčkou 6,1“, iPhone 15 Plus se bude prodávat za 26 990 korun, oba modely za tuto cenu nabídnou 128 GB prostoru pro systém, aplikace a uživatelská data.

ci pro vyhledávání okolních zařízení – telefonu nebo sledovacích přívěsků AirTag. Stejnou technologii Apple využije také pro propojení s reprosoustavami Apple HomePod. V blízkosti reprosoustav se na hodinkách objeví nabídka hudby.

Jako velkou novinku pak Apple představil funkci Double Tap, tedy možnost ovládat aplikace v hodinkách opakovaným spojením ukazováčku a palce. Tento specifický opakovaný pohyb hodinky rozpoznávají díky jádrům pro zpracování úloh spojených s umělou inteligencí. Podobnou funkci Double Pinch už ale hodinky od Applu nějakou dobu mají.

Stejná vylepšení nabídnou i nové hodinky Apple Watch Ultra 2, které přidají displej s maximálním jasnem 3000 nitů, nejjasnější ze všech produktů firmy. Výdrž „maratonských“ hodinek zůstává stejná – 36 hodin běžného provozu.

■ Válka na Ukrajině

Martin Ehl
martin.ehl@hn.czUkrajinská ofenziva postupuje.
Ale jinde, než kam se díváme

S neutuchající fascinací sledují profesionální i amatérští vojenští analytici pohyby na ukrajinské frontě. Jména vesnic jako Robotyne, Novokropivka nebo Opytne se zdají vstupovat do historie s tím, jak je ukrajinská armáda za velkou lidskou a materiální cenu osvobozuje. Na mapách se měří vzdálenost, jakou mají ukrajinské tanky ještě urazit k Azovskému moři. Odhaduje se, zda už na ruské silnice a železnice spojující Krym s Ruskem dostřelí raketomety HIMARS.

Jenže mezitím se jinde a jiným způsobem odehrává drama, které uniká hlavně nám, suchozemcům.

Jde o to, že Ukrajina, země, která prakticky nemá válečné námořnictvo, vede souboj o ovládnutí severní části Černého moře s Ruskem, které má k dispozici flotilu bitevních lodí i ponorek. A podle posledních zpráv se zdá, že v tomto zdánlivě naprosto nerovném souboji Ukrajina vítězí.

Klíčem k výsledku ukrajinské války je Krym. Pokud bude okupovaný, tak ho ruské velení bude používat jako nepotopitelnou letadlovou loď a politicky to bude pro Kreml symbol úspěchu. Pokud ho Rusové ztratí, válku, započatou v roce 2014, prohráli. Proto je moře mezi Krymem a Oděsou nyní klíčem k úspěchu. Měl by tudy vést obilný koridor pro vývoz ukrajinských potravin, což ale Rusko blokuje. Ukrajinci odsud už ale i bez koridoru pár lodí s obilím i s ocelí vypravili.

Zároveň začalo ukrajinské politické vedení hovořit o tom, že má k dispozici rakety s doletem 700 a možná i více kilometrů vlastní výroby. Od potopení ruského křižníku Moskva domácí raketou Neptun si Rusové nemohou být v tomto směru ničím jisti. Proto do této oblasti nevysílají velká bojová plavidla, ale snaží se ji kontrolovat jinak. Kromě letadel k tomu slouží i radary, některé z nich umístěné na západním pobřeží Krymu, jiné na těžebních plynových a ropných plošinách.

Už v srpnu jsme viděli, jak ukrajinské speciální síly provedly útok na ruské radary a rakety chránící sever Krymu. Ukrajinská rozvědka HUR se začátkem tohoto týdne pochlubila zajímavým filmem. Ukazuje, jak ukrajinské speciální síly obsadily pomocí prostých rychlých člunů několik těchto

plošin, které Rusko užívá od roku 2015. Ukrajinci si z nich odvezli i několik radarů, které monitorovaly celou oblast. Podle některých zdrojů tu vedle radarů byly i rušičky.

A v noci na středu po náletu ukrajinských dronů a raket vzplanuly doky v Sevastopolu, symbolu Krymu a ruské černoamořské námořní síly. Ruské námořnictvo přišlo nejméně o jednu výsadkovou loď a o jednu ponorku.

Člověk nemusí být velký vojenský stratég, aby pochopil, že tyto a další události spolu souvisejí. A dokáže si udělat závěr podobný tomu, jaký napsal generál Ben Hodges, bývalý velitel amerických jednotek v Evropě a nyní analytik pečlivě sledující oblast východního křídla NATO včetně Černého moře: „Tahle protiofenziva je mnohem víc než jen pozemní útok. Je to multidoménová operace.“

Ukrajinci chystají obklíčení Krymu ze země i z vody. S tím, jak se v Záporoží dostanou ruské logistické tepny na dostřel ukrajinských raket, ořezávají také postupně schopnost Ruska kontrolovat severozápadní přístup na poloostrov ze moře. Potom už bude stačit jeden další dobře mířený úder na Kerčský most a Rusové budou mít opravdu problém.

Je to ovšem souboj s časem: Podaří se tohle všechno před tím, než nastane podzim, který znehodnotí pozemní operace? Nebo než v Americe vyhraje prezident, který zastaví masivní pomoc Kyjevu? Nebo než Rusku dojdou vojáci či zbraně (nejméně pravděpodobná možnost)?

Tak jako první měsíce rozhodla bitva o Kyjev, tak v současné fázi války je klíčová bitva o Krym. A o vítězství v ní, zdá se, nerozhodnou masové pozemní útoky či palebná síla křižníků, ale to, čemu už před dvěma a půl tisíci lety čínský stratég Sun-c' říkal umění války.

Od potopení ruského křižníku Moskva raketou Neptun si Rusové nemohou být ničím jisti.

■ Společnost

Budoucnost Česka se neobejde bez moderního způsobu vládnutí

Jana Miléřová
autori@hn.cz

Debatami kolem chybějící vize Česka se to jen hemží. A povážlivě se soustřeďují hlavně na udržitelnost a digitalizaci ekonomiky. Přitom budoucnost se má týkat i způsobu vládnutí a budování demokratické společnosti. „Štíhlý a efektivní stát“ se neobejde bez důvěry občanů a ta se těžko zvýší bez jejich zapojování do vládnutí – tedy nad rámec pouhé účasti ve volbách. Ale zatím to spíš vypadá, že slovo „participace“ je to, „čehož jméno se nesmí vyslovit“. Vláda by se neměla bát občanů zapojit – transparentně, koordinovaně, systematicky.

Představte si, že by veřejná správa od té místní až po centrální úroveň pracovala při přípravě strategických dokumentů a rozhodování nejen se stanovisky vybraných úředníků a expertů, ale již od počátku by zapojila všechny, kdo mají zájem nebo se jich opatření může týkat. Některá místní a krajská zastupitelstva se ptají občanů, na co mají poskytovat dotace,

anebo s nimi konzultují územní plánování. Například českou veřejnou správou jsou to ale jen ostrůvky dobré praxe. Stávající procesy ovšem nemají dostatečný dopad, chybí koordinace, neexistuje žádná zastřešující národní vize této participace. Cíle a iniciativy předpokládající účast na veřejném rozhodování jsou rozptýleny v mnoha politických dokumentech, ministerských předpisech a metodikách.

Je vůbec možné zapojovat občany do všech fází politického cyklu a tvorby a poskytování služeb? Ano, je to dokonce žádoucí. Jenže mezi ministerstvy a ústředními orgány se často vyskytují rozdílné a matoucí definice. Participační procesy a pracovní metody se značně liší a jejich fungování do značné míry závisí na politické vůli vládnoucí administrativy a na profilu jejich členů.

K provádění reformy veřejné správy má vláda dobré vodítko – první komplexní zprávu o stavu veřejné správy České republiky, kterou OECD i ve srovnání s praxí 38 zemí zpracovala pro ministerstvo vnitra. Zefektivňování politik a služeb má být vedeno tak, aby byly lépe koordinované, podložené fakty a orientované

na potřeby občanů. A zvláštní úsilí se má věnovat oslovení nejzranitelnějších, nedostatečně zastoupených nebo marginalizovaných skupin ve společnosti.

Je třeba zabránit nepatřičnému ovlivňování a ovládnutí politik jedním aktérem. To znamená přejít od ad hoc praktik k institucionizovaným mechanismům, podporovat participační gramotnost a dovednosti úředníků i občanů, zvýšit transparentnost a zajistit přístup ke kvalitním informacím. Od svého zveřejnění v březnu zůstala zjištění i doporučení OECD mimo zájem médií i politiků. Zprávu OECD projednal Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj ve sněmovně 31. srpna. Bez rozpravy.

Bojí se snad státní správa, že kultura participace v důsledku znamená změnit nejen procesy, ale i myšlení, hodnoty, přesvědčení, normy chování a očekávání? A to nejen občanů, ale i veřejných činitelů? Chtít a umět vyslechnout a zohlednit názory, úhel pohledu a vstupy občanů a stakeholderů do veřejného rozhodování – na tom přitom stojí demokraticky fungující společnost a otevřené vládnutí.

Mezi důležitými stakeholdery jsou občanská společnost a neziskové organizace, které zajišťují řadu veřejně prospěšných činností, poskytují odborné znalosti a specifitější podněty a reakce než širší veřejnost. Na centrální úrovni se podpoře participace věnuje jen malý tým Oddělení sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, který přitom má pilotovat Metodiku participace na několika ministerstvech. Vláda by měla ale udělat mnohem více a kapacitně i politicky tyto kroky podpořit a u nových orgánů jako Vládní analytický útvar nebo Výbor pro strategické investice vzít participaci jako jednu ze základních principů a hodnot.

Modernizace veřejné správy se neobejde bez zapojení těch, kdo o to mají zájem. Vláda, vedení ministerstev i politici mají k provádění konkrétních kroků přizvat občany i stakeholdery. Na straně neziskových organizací ten zájem určité je.

Autorka je zástupkyně ředitele Glopolis a členkou Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

■ Zdravotnictví

Julie Hrstková
julie.hrstkova@hn.czArogance starých narazila
na odpor mladých. Hádku
o přesčasy odnese pacient

Přes odpor především mladých lékařů sněmovna znovu schválila dočasné zavedení možnosti další přesčasové práce ve zdravotnictví. Stalo se tak poté, co sekce mladých lékařů v rámci lékařské komory vysvětlila, že přesčasy jsou nebezpečné pro pacienta i lékaře, často jsou také vynucovány nátlakem pod hrozbou nezískání atestace či ztráty místa.

V praxi platí, že neatestovaný mladý lékař má tak nízký plat, že služby, a tedy i přesčasy jsou jediným způsobem, jak si vydělat peníze. Skutečných přesčasů bývá také násobně víc než na papíře a podvádí se přes dohody o pracovní činnosti či služby na pohotovosti.

Přesčasy byly a bohužel stále jsou dlouhodobě pilířem tuzemského zdravotnictví. A je pochopitelné, že stejně jako se mění mínění a názory mladé populace v mnoha jiných pracovních oblastech, ani ve zdravotnictví, které studuje stále víc žen, to není jinak. Vyplývá to i ze zápisu setkání mladých lékařů s představiteli ministerstva zdravotnictví, kterého se zúčastnili i ministři zdravotnictví Vlastimil Válek a ministr sociální Marian Jurečka. Nejen obsah jednání, ale i znění finálního výstupu z této schůzky ukazuje na generační propast, která kdyby se měřila geograficky, je rozměrnější než Mariánský příkop. Resortní zápis mluví o vyjasňování pozic, o konstruktivní diskusi a rozdvání úkolů. Mladí lékaři mluví o aroganci zástupců resortu, kteří si udělali čas na poslední chvíli, o pokrytectví starých, kteří jim vysvětlují, že přesčasy byly vždycky nelegální a zákoník práce stejně nikdo nedodržuje a že nakonec se dá o službách i spát, takže se vlastně nic neděje.

Vlastimil Válek vydal po přečtení reakcí mladých sáhodlouhé prohlášení o větech vytržených z kontextu. I bez toho, aby člověk byl účasten tohoto setkání, si lze živě představit bohorovnost starých, zajištěných funkcemi i penězi, při setkání s mladými, ne tolik zkušenými, ale o to víc našťvanými.

Pacient potřebuje staré i mladé lékaře i logisticky dobře zorganizovanou zdravotní péči. Co ale rozhodně nechce, jsou přepracovaní zdravotníci a diskuse, které jen zabírají veřejný prostor a nikam nevedou.

Mikoláš Rec
mikolas.rec@economia.cz



Záchrana opavského obchodního domu Breda: Mladí by v něm mohli najít vysněné studijní obory

Velké věci se často dějí dílem nepravděpodobné náhody i osudových setkání. A pak taky rukou jednotlivců, kteří se nebojí jít hlavou proti zdi. Tak, aby dosáhli zdánlivě naivního cíle. To platí i o Lindě Bittové, která poslední dva roky života zasvětila záchraně ikonického obchodního domu Breda v Opavě.

Budova architekta Leopolda Bauera, inspirovaná chicagskými stavbami z počátku 20. století, poslední zhruba dvě dekady chátrala. Dnes kolem ní stojí lešení – probíhá výměna oken a chystá se oprava fasády. Ta podle plánu potrvá do července 2024. Zdá se, že období úpadku této kulturní památky se pomalu chýlí ke konci.

Velkou měrou k tomu přitom přispěla právě Bittová, která zmobilizovala skupinu místních nadšenců.

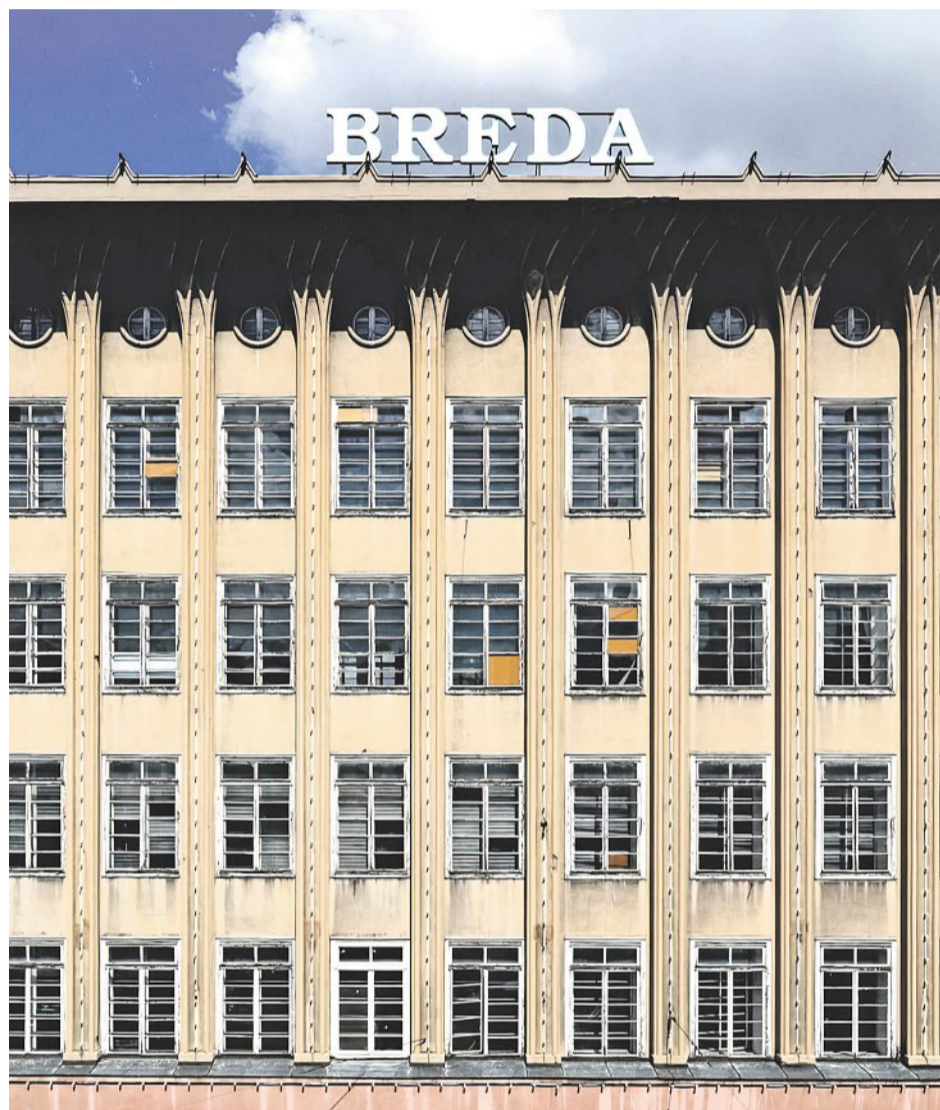
Společně se už v roce 2021 zasloužili o to, že se Breda po dlouhých letech opět rozzářila stovkami žárovek, které ji odjakživa zdobily. Nejen za tímto účelem spustili úspěšnou crowdfundingovou kampaň, která během krátké doby více než dvojnásobně překonala cílovou částku 200 tisíc korun. Přebytkové peníze pak putovaly na další opravy střechy chátrajícího objektu.

Jen pár dní po rozsvícení někdejšího obchodního domu se ho navíc rada města rozhodla odkoupit a přičinit se tak o jeho záchranu. Od té doby Spolek na záchranu obchodního domu Breda a město společně hledají cestu k jeho dalšímu využití. Už dříve podepsaly memorandum o spolupráci a své kroky koordinují i nadále. „Spolupráce nám funguje a je velmi důležitá. Může to být příklad pro záchranu dalších objektů,“ říká Bittová.

Historie občanské iniciativy se datuje do roku 2020. Tehdy se pozdější zakladatelka spolku shodou náhod na jedné z plaváren v okolí Opavy seznámila s umělcem Kurtem Gebauerem. Jako realitní makléřka mu následně pomáhala najít ve městě vhodné prostory pro jeho galerii. Kroky je zavedly až do kanceláře primátora, se kterým chtěli prozkoumat možnosti městských nemovitostí. A řeč přišla i na Bredu.

Ta ale tou dobou nebyla v rukou města Opavy, nýbrž insolvenčního správce. I přesto si Bittová s Gebauerem domluvili s pověřeným správcem objektu (ze strany insolvenčního správce – pozn. red.) spolu se zástupci města prohlídku někdejší perly Opavy. A byla to láska na první, respektive druhý pohled. „Bredu jsem jako Opavačka znala, dovnitř jsem se tehdy ale podívala po dlouhých letech,“ ohlíží se Bittová. „Když jsem viděla její velkorysý, ale zanedbaný foyer, řekla jsem si, že to, jak interiér stavby dopadl, musí vidět i veřejnost.“

To, co začalo sbírkou na Hithitu, která měla nejen Opavany upozornit na žalostný stav budovy, dnes směřuje k plánu na komplexní opravy stavby, která nemá v našich končinách obdoby. Postupně se do snah o její záchranu zapojila i další jména. Vedle Bittové a Gebauer je to například Marek Zygula, který je do-



Obchodní dům Breda v Opavě je inspirovaný chicagskými stavbami z počátku 20. století.

Foto: Karin Zadrlick

dnes pověřeným správcem objektu, nebo Lukáš Žďárský, zakladatel známého pražského multifunkčního prostoru Vnitroblok a dalších podniků.

Společně uspořádali řadu akcí, které alespoň na pár chvil vrátily do Bredy život. Takovou byl například koncert kapely Nebe k 150. výročí narození Leopolda Bauera na střeše někdejšího obchodního domu. Dnes se tito nadšenci zase angažují v tom, jak by měla budova v budoucnosti vypadat a čemu by měla sloužit.

~
Když jsem viděla velkorysý, ale zanedbaný foyer Bredy, řekla jsem si, že to, jak interiér stavby dopadl, musí vidět i veřejnost.

K těm, kteří budou usilovat o záchranu Bredy, nyní přibudou i uznávaná jména z řad odborné veřejnosti. Město totiž ještě tento měsíc plánuje ustavení devítičlenné komise, která se bude skládat jak ze zástupců města a spolku, tak i z architektů a dalších odborníků na související problematiku. Jejím úkolem bude v dialogu se soutěžícími týmy najít nejlepší koncept řešení a ruku v ruce s tím rozpoznat a vybrat nejlepší tým pro budoucí spolupráci.

„V prvním kroku budou vyzvány týmy pro podání nabídek. Z těch se vybere užší počet, řekněme šest týmů. Ty budou vyzvány k rozpracování svých návrhů, nad kterými se pak bude konat první workshop. S každým týmem zvlášť. Výběr týmů se pak ještě jednou zúží a bude následovat druhý workshop. Na konci bude vybrán vítěz,“ říká vedoucí oddělení hlavního architekta Magistrátu města Opavy Petr Stanjura.

Vítězný návrh by měl podle Stanjury vést k naplnění bývalého obchodního domu Breda novým životem a zajistit do budoucna jeho kvalitní a udržitelný provoz. Zároveň by měl umožnit také budoucí funkční flexibilitu objektu při stálém zachování jeho výjimečných

hodnot. Jak ale Stanjura dále upozorňuje, úkolem pro architektonická studia bude také předložit kvalitní urbanistické řešení pro prostor před budovou, tedy náměstí Republiky.

„Město už do Bredy investuje nemalé prostředky. Odvaha koupit Bredu si v našich končinách zaslouží obrovskou pochvalu,“ myslí si architekt Igor Kovačević, který se ve věci rovněž angažuje. Společný cíl po boku Lindy Bittové a Adama Gebriana odprezentuje 27. září v Centru architektury a městského plánování v Praze. Cílem města je podle něj nastavit investici ve vztahu k dlouhodobé návratnosti, aby projekt dával smysl i z ekonomického hlediska.

„Fakt, že se po hodinové schůzce se mnou a Lindou Bittovou primátor pustil na plné pecky do záchranu Bredy, považuji za zázrak, protože většina lidí na něco jako kultura nebo kulturní dědictví stále ještě kašle. Primátor Tomáš Navrátil vzal za své, že Opava by měla být Florencií Slezska – tedy že objekty, které nevyužité chátrají, by měly být muzeem nebo galerií nebo být jinak kulturně využité, aby přitáhly lidi zdaleka a zvedly tak sebevědomí města, a tedy i jeho ekonomickou úroveň. To, že se do toho pustila i veřejnost, pak probralo i další zastupitele,“ míní Gebauer.

Budoucí využití budovy, stejně jako náklady na její záchranu, zatím známe nejsou. Bittová ale už svou ideální představu o tom, co by se v Bredě mělo v budoucnu dít, přece jen má. „Přišel s ní Lukáš Žďárský a úplně jsem se pro tu myšlenku nadchla,“ zdůrazňuje s tím, že by byla ráda, kdyby v ní některý ze soutěžních týmů našel inspiraci.

V zásadě jde o vybudování multioborového vzdělávacího hubu, kde vznikne potřebné zázemí pro to, aby mladí mohli najít svůj vysněný studijní obor. „Chtěli bychom, aby se zde dala realizovat široká škála aktivit. Něco po vzoru ostravského Světa techniky. Na rozdíl od něj bychom se ale nechtěli zaměřit na průmyslové obory, nýbrž na ty kreativní. Pracovně tomu říkáme BIT – Breda Institut Talentů,“ vysvětluje Žďárský. A dodává, že by tak prostor mohl získat nadregionální význam. Měl by přitom sloužit jako zázemí nejen pro žáky, ale i širší veřejnost. „Mohli by si zde pronajímat nejrůznější ateliéry, kuchyně nebo třeba pekárnu.“

O tom, co v prostoru skutečně vznikne, ale bude zřejmě jasno až příští rok v létě, kdy by měl být soutěžní „dialog“ ukončený a známý jeho vítěz. „Využití objektu je alfa a omega,“ míní Bittová. „Máme jen jednu šanci. Pokud se nepovede najít skvělé řešení, Breda nebude Bredou. Bude to jen jeden z řady domů v centru Opavy – i když krásných.“

I proto se aktivit kolem ikonické budovy zatím nevzdává. A neplánuje to ani do budoucna. „Věřím, že moje práce tady neskončí a potrvá i nadále. Do toho domu budu zamilovaná do konce života,“ uzavírá Bittová, která si dala ještě jeden cíl. Po boku obchodního domu vrátit na výsluní i jeho zakladatele Davida Weinsteina. Ten by 24. ledna 2024 oslavil 150 let od svého narození.

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

REDAKCE: 233 071 111 • REDAKCE@HN.CZ
• PŘEDPLATNÉ: 217 777 888 • ADRESA:
PERNEROVA 673/47, 186 00 PRAHA 8

Vydává Economia, a.s., IČO 28191226 • Šéfredaktor Hospodářských novin Jaroslav Mašek • Zástupci šéfredaktora Milan Mikulka, Petr Honzejk, Michaela Ryšavá • Manažer redakce Martin Denemark • Náznaky Petr Honzejk • Analytik HN Martin Ehl • Domáci Michaela Ryšavá • Zahraníčí Tomáš Procházka • Ekonomika Milan Mikulka • Víkend Tomáš Procházka • PročNe Gabriela Marešová • Vedoucí vizuálního oddělení Matej Slávik • Zlom Zdeněk Fried • Autor layoutu HN Jan Vyhnanek • noviny používají zpravodajství agentur ČTK a Thomson Reuters. Tiskne: Czech Print Center – tiskárna Praha a Ostrava • Četnost vydání: pondělí až pátek, místo vydání Praha • Autorská práva vykonává vydavatel. Jakékoli užití části nebo celku, zejména rozmnožování a šíření jakýmkoli způsobem (mechanickým nebo elektronickým) i v jiném než českém jazyce bez písemného svolení vydavatele je zakázáno • Jednotlivé složky HN jsou samostatně neoprávněné.